

SPRÁVA KRNAP

SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU

ROČENKA 2012

SLOVO NA ÚVOD

Vážení čtenáři,

rok 2012 byl pro nás zejména rokem, kdy jsme se připravovali na 50. výročí založení Krkonošského národního parku, jež slavíme 17. května 2013. Realizovali jsme mnoho projektů jako například rekultivaci Klášterní zahrady a stavbu Krkonošského centra environmentálního vzdělávání. Podařilo se nám opravit řadu cest a turistických chodníků. Druhým rokem jsme ocenili významné osobnosti Cenou ředitele Správy KRNP. I my sami jsme byli oceněni, když naše snaha o zpřístupnění Krkonoš hendikepovaným nezůstala bez povšimnutí a dostali jsme prestižní ocenění Mosty 2011.

Bylo to množství práce, množství úkolů, množství jednání. Některé naše aktivity jsou méně viditelné, jiné jsou zase lépe vidět. V každém případě se ale vždy snažíme o svěřené území pečovat s principem dobrého hospodáře s vědomím toho, že v Krkonoších žijí lidé, kteří zde podnikají. Stejně tak ale očekáváme, že lidé pochopí, že nelze dělat všude všechno, že národní park není lunapark. Teprve potom můžeme zajistit, že jedinečná příroda národního parku zůstane zachována i našim dětem.

Ing. Jan Hřebačka
ředitel Správy Krkonošského národního parku

1. KRKONOŠSKÝ NÁRODNÍ PARK ENCYKLOPEDIČKY

Krkonoše

- krystalické pohoří prvohorního stáří o rozloze 721 km² (jižní česká část 454 km², severní polská část 177 km²)
- rozpětí nadmořských výšek od 400 po 1 602 m n. m. (vrchol Sněžky, nejvyšší česká hora)
- geologickou stavbu určují krystalické břidlice (svory, fylity, kvarcity) a krkonošská žula
- výrazné pozůstatky čtvrtohorního zalednění a působení periglaciálního klimatu – ledovcové kary a trogy, morény, ledovcová jezera, mrazem tříděné půdy, tory, periglaciální sutě, kryoplanáčnické terasy
- pramenná oblast Labe, Úpy, Jizerky a Mumlavy, na polské straně Kamienna, Wrzosówka, Podgórna, Lomnica a Jedlica; výrazné vodopády, obří hrnce
- chladné a vlhké oceánické podnebí, převládající západní větry, teplota +6 °C až 0 °C, srážky od 800 mm na úpatí až po 1 600 mm na hřebenech; sněhová pokrývka 100 až 300 cm, na hřebenech zůstává ležet až 180 dní; 50 aktivních lavinových drah
- 4 vegetační výškové stupně (submontánní mezi 400 až 800 m n. m., montánní mezi 800 až 1 200 m n. m., subalpínský mezi 1 200 až 1 450 m n. m. a alpínský mezi 1 450 až 1 602 m n. m.)
- krkonošská arкто-alpínská tundra v subalpínském a alpínském stupni je unikátním dokladem opakovaného propojení severské a alpské přírody na hřebenech Krkonoš v průběhu několika zalednění Evropy koncem třetihor a ve čtvrtohorách
- přes 1 300 druhů cévnatých rostlin a téměř 300 druhů obratlovců (převážně ptačích druhů); vysoký počet glaciálních reliktních a krkonošských endemitů
- k nejvýznamnějším ekosystémům patří listnaté, smíšené a horské smrkové lesy, porosty kleče, květnaté horské louky, severské smilkové louky, alpínské vyfoukávané trávníky, křivolesy a alpínské nivy na lavinových drahách, hřebenová severská rašeliniště

Krkonošský národní park

- Krkonošský národní park (KRNAP) zřízen v roce 1963 na rozloze 550 km² vč. ochranného pásma, na polské straně hor zřízen Karkonoski Park Narodowy (KPN) již v roce 1959 na rozloze 56 km². Správa KRNAP sídlí ve Vrchlabí, Dyrekcja KPN v Jelení Hoře
- I. zóna KRNAP (přísná přírodní) – 4 503 ha, II. zóna (řízená přírodní) – 3 416 ha, III. zóna (okrajová) – 28 408 ha, ochranné pásmo – 18 642 ha
- od roku 1992 jsou Krkonoše zařazeny do mezinárodní sítě biosférických rezervací UNESCO jako bilaterální biosférická rezervace Krkonoše/Karkonosze; severská rašeliniště na hřebenech jsou zařazena do seznamu mokřadů mezinárodního významu v rámci Ramsarské konvence; celé Krkonoše jsou uvedeny mezi významnými ornitologickými lokalitami v Evropě (IBA)
- na české straně Krkonoš se rozkládají katastry 29 obcí
- počet trvale bydlících obyvatel v obou parcích je přibližně 27 000, na území horské části Krkonoš se nachází přibližně 6 000 trvale obydlených nebo rekreačních objektů, z toho v národních parcích asi 1 500. Na území I. a II. zóny KRNAP je situováno 82 objektů.
- celková roční návštěvnost se odhaduje na 5–6 milionů pobytových dnů na české straně Krkonoš, až 2 miliony na polské straně Krkonoš, z toho přes 60 % je v zimním období; oba národní parky tak patří mezi nejnavštěvovanější evropská chráněná území
- síť turistických cest na české straně Krkonoš má celkovou délku přibližně 800 km, v provozu je cca 400 lyžařských vleků a lanovek a přibližně stejný počet sjezdových tratí a lyžařských svahů
- podrobné informace o území KRNAP a všech aktuálních událostech lze získat v síti informačních středisek, která jsou v Peci pod Sněžkou, v Obřím dole, v Temném Dole, ve Vrchlabí, ve Špindlerově Mlýně, na Strážném, v Rokytnici nad Jizerou a v Harrachově.

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPRÁVY KRNAP

Charakteristika Správy KRNAP a její hlavní činnosti

- Správa KRNAP je příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR. Sídlí ve Vrchlabí (Dobrovského čp. 3). V regionu Krkonoš má řadu detašovaných pracovišť. V čele Správy je ředitel, jmenovaný do funkce ministrem životního prostředí.
- Správa KRNAP je odbornou organizací pro ochranu přírody, zabezpečení strážní, kontrolní a informační služby, provádění sanačních a údržbářských prací a kulturně-výchovnou činnost pro území národního parku (NP) a jeho ochranného pásma (OP). Současně provádí hospodářskou činnost v lesích.
- Posláním Správy je zajistit uchování a zlepšení přírodního prostředí NP a jeho OP, zejména ochranu či obnovu samořídících funkcí přírodních systémů, přísnou ochranu krkonošské flóry a fauny, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů a využití území NP a OP k ekologicky únosné turistice a rekreaci nezhoršující životní prostředí.

Těmto činnostem odpovídá organizační struktura Správy KRNAP (viz schéma na str. 6), podle níž je organizace členěna na čtyři samostatné odbory:

Odbor péče o národní park

Odbor státní správy

Odbor vnějších vztahů

Odbor vnitřních věcí

Z hlavních činností jednotlivých odborů

Odbor péče o národní park

- systematický průzkum, inventarizace a monitoring vývoje přírodního fondu
- koordinace výzkumu přírodního fondu a účast v národních a mezinárodních výzkumných projektech
- management významných přírodovědných lokalit
- záchrana genofondu in situ a ex situ, vč. provozu útulku pro hendikepované organismy
- vyhodnocování forem využívání území NP a jeho OP
- koncipování plánu péče o NP a jeho OP a koordinace jeho plnění
- odborné posudky a poradenská činnost
- povolování vstupu do I. a II. zóny NP a zvláště chráněných území
- vydávání sborníku vědeckých prací OPERA CORCONTICA
- správa, hospodaření a ochrana lesních pozemků a lesních porostů na nich rostoucích včetně lesních cest, provozních budov – staveb sloužících k zajištění lesního hospodaření
- zajišťuje dodavatelsky nebo ve vlastní režii veškeré činnosti zabezpečující optimální plnění všech funkcí lesů na území NP a jeho OP
- péče o genofond lesních dřevin
- správa určených drobných vodních toků a vodohospodářských děl, zajišťování lesnicko-technických meliorací a hrazení bystřin
- plnění výkonu práva myslivosti a rybářství
- dohled a inspekční činnost v terénu
- údržba turistických horských cest
- vybavení terénu pro návštěvníky
- regulace provozu motorových vozidel
- práce s návštěvníky, exkurze, přednášky

Odbor státní správy

- činnosti vyplývající ze zákona č. 114/92 Sb. na úsecích:
 - státní správy v ochraně přírody a krajiny na území NP a jeho OP
 - státní správy rybářství na území NP
 - státní správy v ochraně zemědělského půdního fondu na území NP
- činnosti vyplývající ze zákona 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES)
- funkce dotčeného orgánu státní správy pro úseky, kde jsou výkonem státní správy pověřeny stavební úřady, okresní úřady apod. (např. stavební činnost, vodní hospodářství, odpady, lesní hospodářství, změny kultur pozemků a další)
- v rámci vymezených kompetencí vydává závazná stanoviska a vede samostatná správní řízení ukončená správními rozhodnutími
- normotvorná činnost, tj. zajišťování obecně závazných vyhlášek Správy KRNAP

Odbor vnějších vztahů

- vydávání měsíčníku KRKONOŠE – JIZERSKÉ HORY
- správa fotoarchivu
- sbírkotvorná činnost vč. evidence, preparace, konzervace a restaurace sbírkového fondu
- správa regionální a studijní knihovny
- výzkum a průzkum regionu na úseku historie, etnografie a přírodních věd
- prezentace muzejní činnosti a sbírkového fondu prostřednictvím výstav, expozic a publikací
- výchovné programy, přednášky a exkurze pro děti, mládež, dospělé návštěvníky a obyvatele Krkonoš
- soutěže, letní tábory a aktivity mládeže, stanice Mladých ochránců přírody
- Krkonošské středisko ekologické výchovy na Rýchorské boudě
- propagační a ediční činnost, audiovizuální programy, návrhy informačního vybavení terénu
- zajišťování činnosti sítě stálých a sezonních informačních středisek

Odbor vnitřních věcí

- plánování a financování všech činností Správy KRNAP
- účetnictví, mzdy a fakturační činnost
- správa a ochrana majetku
- investiční činnost, údržba budov a staveb
- vnitropodniková doprava
- tvorba informačních databází a jejich využívání pomocí GIS
- výměna informací a materiálů v rámci institucí v ČR a zahraničí
- odborný a technický servis počítačové sítě Správy KRNAP
- provozování vlastní domovské stránky Správy KRNAP (www.krnep.cz) a interní verze www pro vnitřní komunikaci v rámci Správy KRNAP

3. OCHRANA PŘÍRODY

Program péče o krajinu

Alena Mládková

V roce 2012 již sedmnáctým rokem přispěl Program péče o krajinu k řešení problematiky ochrany přírody na území KRNAP a jeho ochranného pásma.

Čerpání finančních prostředků na jednotlivé předměty podpory ukazuje následující přehled:

A. 1 (vyhotovení plánu péče a geodetické práce)	-	-
A. 2 (údržba a budování technických zařízení nebo objektů sloužících k zajištění chráněných zájmů)	-	-
A. 3 (opatření k odstranění dřívějších negativních zásahů nebo negativních vlivů)	4 akce	44 616,- Kč
A. 4 (opatření zajišťující existenci částí přírody nebo existenci zvláště chráněného druhu)	23 akcí	1 504 190,- Kč
A. 5 (neinvestiční opatření k zajištění povinností státu realizovaná z titulu § 68 zák. č. 114/1992 Sb.)	2 akce	958 284,- Kč
celkem	29 akcí	2 507 090,- Kč

Podle předmětu A. 3 byla podobně jako v minulých letech prováděna likvidace porostů šťovíku alpského na lučních enklávách, redukce netýkavky žláznaté na lokalitě v Dolním Dvoře a na jediné lokalitě (Braunovy louky v k. ú. Velká Úpa II) likvidace vlčího bobu mnoholistého. V Modrém sedle byl vytrháván starček (starček Fuchsův) a na jiných místech další invazivní a expanzivní druhy rostlin.

Finanční prostředky dle předmětu podpory A. 4 byly využity k zajištění potřebné péče o přírodní památky a botanické lokality, k realizaci požadovaného managementu na vybraných květnatých horských loukách (viz samostatný příspěvek) a k poskytnutí finančního příspěvku na péči o trvalé travní porosty na území národního parku (viz samostatný příspěvek). Dále byl v tomto roce poskytnut finanční příspěvek i na botanicky cenné louky, které se nacházejí na území ochranného pásma KRNAP (viz samostatný příspěvek). Mezi další opatření, na něž se poskytují prostředky z Programu péče o krajinu, patří provádění prací nezbytných k bezpečnému ponechání dřeva určeného k zetlení v lesních porostech, podpora genofondového sadu ovocných dřevin Krkonoš a zajištění péče o významné stromy (realizace zdravotního a bezpečnostního řezu).

Podle předmětu podpory A. 5 byly uzavřeny s vlastníky a nájemci pozemků na území KRNAP podle ust. § 68 odst. 2 a § 69 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, dohody o realizaci managementových opatření (Péče o travní porosty na území KRNAP) a na území ochranného pásma KRNAP (Péče o botanicky cenné louky na území ochranného pásma KRNAP) – blíže viz samostatné příspěvky.

V dalších příspěvcích jsou podrobněji popsána a vyhodnocena některá z opatření, jejichž náklady byly hrazeny finančními prostředky Programu péče o krajinu.

Péče o travní porosty na území KRNAP

Alena Mládková

Z Programu péče o krajinu byly již po šestnácté odsouhlaseny finanční příspěvky na péči o travní porosty na území KRNAP. Z důvodu výrazného snížení finančních prostředků poskytovaných MŽP na

Program péče o krajinu byla v roce 2012 Správa KRNP nucena přistoupit ke změnám a omezením ještě výrazněji než v roce 2011. Finanční příspěvek na péči o travní porosty bylo možno přiznat pouze žadatelům (vlastníkům a nájemcům), kteří obhospodařují trvalé travní porosty na území KRNP, jejichž celková výměra je rovna nebo menší než 5 ha.

Vzhledem k těmto omezením přesto podalo žádost o finanční příspěvek na péči o travní porosty 197 fyzických a 9 právnických osob na celkovou výměru 358 ha. Výše finančního příspěvku byla určena podle stejných kritérií jako v předcházejících letech a z důvodu nižší finanční částky činila 2 600 Kč na 1 ha sklizených travních porostů.

Změnou v letošním roce byla skutečnost, že s vlastníky a nájemci pozemků nebyly uzavírány smlouvy o dílo, ale dohody o realizaci managementových opatření dle ust. § 68 odst. 2 a § 69 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Příspěvek pro každého vlastníka nebo nájemce byl odsouhlasen na základě kontroly sklizených pozemků; při nedodržení podmínek (sklizeň všech travních porostů o výměře uvedené v dohodě, způsob a termín provedení) byl finanční příspěvek snížen. Jmenované podmínky nesplnila jedna fyzická osoba, a proto jí nebyl finanční příspěvek přiznán. Pokud byla sklizeň realizována pouze částečně, finanční příspěvek byl přiměřeně zkrácen. Příspěvek obdrželo 196 fyzických a 9 právnických osob, které zajistily sklizeň na výměře 349 ha trvalých travních porostů na území národního parku. Realizované náklady dosáhly částky 907 073,- Kč.

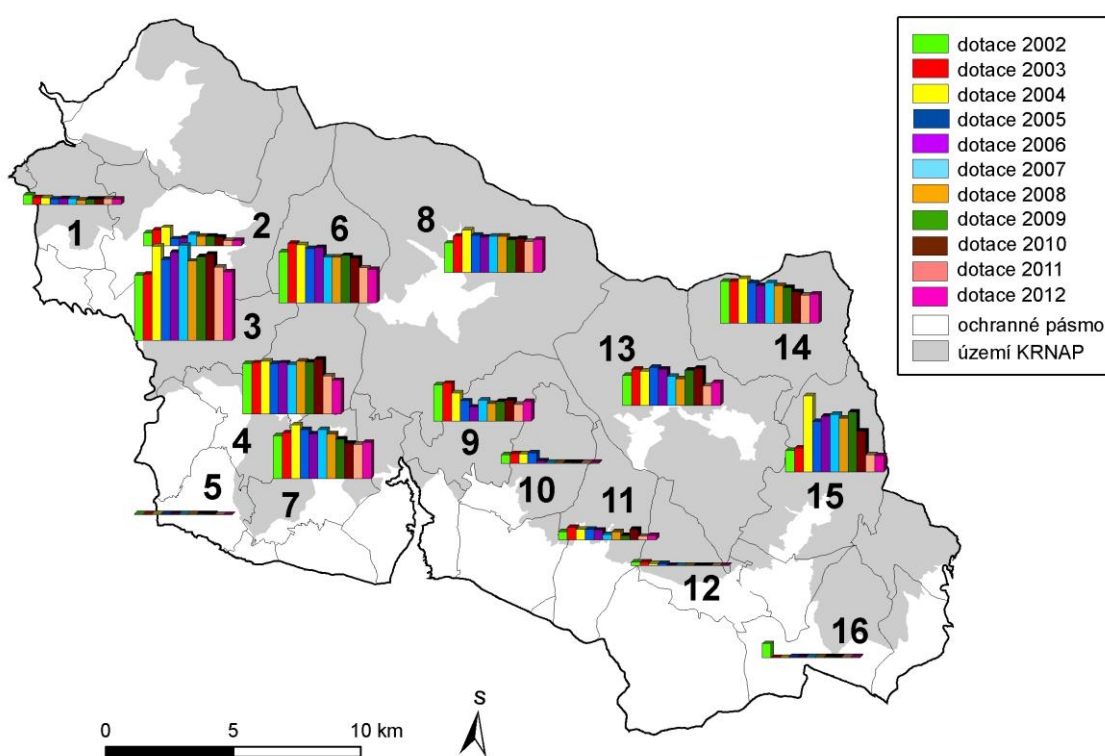
Na území okresu Semily získalo finanční příspěvek 126 vlastníků a nájemců – celkem sklizeno 206 ha, na území okresu Trutnov obdrželo finanční příspěvek 79 vlastníků a nájemců – celkem sklizeno 143 ha trvalých travních porostů.

Tento příspěvek poskytovaný z Programu péče o krajinu MŽP doplňuje dotační program ministerstva zemědělství a mohou jej využívat ti žadatelé, kteří nesplňují podmínky pro odsouhlasení dotace v resortu MZe.

Výměru travních porostů v letech 2002 až 2012 sklizených s finančním příspěvkem z Programu péče o krajinu MŽP v jednotlivých obcích na území národního parku dokládá níže uvedená tabulka.

Výměra luk sklizených s finančním příspěvkem z PPK v jednotlivých obcích (čísla viz tabulka) v letech 2002 – 2012												
číslo obce	obec	sklizené trvalé travní porosty (ha)										
v mapce		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Paseky nad Jizerou	10,5	8,0	8,1	6,2	7,2	7,1	5,3	6,2	6,4	6,9	6,0
2	Rokytnice nad Jizerou	15,1	18,2	21,3	8,4	8,8	12,5	11,1	10,5	9,5	5,7	5,7
3	Jablonec nad Jizerou	74,4	75,1	106,9	91,8	99,7	108,2	89,9	94,9	98,2	83,1	77,6
4	Jestřabí v Krkonoších	56,7	57,7	59,6	56,8	58,2	55,9	59,9	58,9	61,9	42,8	38,1
5	Víchová nad Jizerou	1,0	1,1	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	-	-
6	Vítkovice v Krkonoších	57,7	68,0	65,7	62,1	63,0	51,8	51,5	54,3	51,0	40,4	38,4
7	Benecko	48,8	52,2	60,9	56,2	51,0	56,1	51,2	45,2	40,0	39,2	40,7
8	Špindlerův Mlýn	33,4	41,1	48,0	41,9	40,0	40,5	40,9	36,8	38,2	35,1	37,4
9	Strážné	40,7	42,5	32,0	22,8	16,2	24,4	20,3	22,3	24,3	19,4	21,5
10	Dolní Dvůr	9,5	10,6	10,6	12,4	2,5	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

11	Černý Důl	8,9	13,7	11,6	10,6	10,9	6,4	8,9	4,8	12,3	3,6	4,7
12	Janské Lázně	3,7	4,0	2,4	2,2	-	-	-	-	-	-	-
13	Pec pod Sněžkou	33,5	41,1	38,8	42,7	41,0	32,9	30,2	39,7	42,0	22,3	25,8
14	Malá Úpa	48,1	47,6	50,9	46,1	43,0	45,9	42,9	40,5	36,3	32,4	32,9
15	Horní Maršov	24,4	27,0	86,3	56,5	63,4	65,4	61,4	67,9	45,5	19,1	18,3
16	Mladé Buky	10,6	-	-	1,2	1,2	1,2	1,2	0,6	1,2	1,2	1,2
	celkem	477,0	507,9	604,1	518,9	507,2	510,2	476,6	484,5	468,6	352,0	349,1

© 2012, Správa KRNAP

Péče o botanicky cenné louky na území ochranného pásma KRNAP

Alena Mládková

Podobně jako v předcházejících třech letech byla i v roce 2012 použita část finančních prostředků z Programu péče o krajinu Ministerstva životního prostředí na podporu sklizně druhově bohatých horských luk, které se nacházejí na území ochranného pásma národního parku. Na rozdíl od plošně přidělovaných finančních příspěvků na území KRNAP byla v ochranném pásmu podporována údržba botanicky cenných lučních společenstev. Při výběru a posuzování žádostí byly upřednostňovány:

- louky s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nebo chráněných soustavou Natura 2000 (např. prstnatce, zvonek český, chřástal polní) a biotopů chráněných soustavou Natura 2000, mezi něž patří druhově

bohaté, květnaté podhorské a horské louky, podmáčené a rašelinné louky, horské smilkové louky

- louky významné z hlediska krajinného rázu

Na základě uvedených kritérií byla žádost posouzena a výsledek byl žadatelům oznámen.

Přestože bylo toto opatření „péče o botanicky cenné louky na území ochranného pásma KRNAP“ oznámeno (zaslání informací a formulářů na obecní a městské úřady na území KRNAP a jeho ochranného pásma, na terénní střediska Správy KRNAP, internetové stránky www.krnapp.cz), byl zájem žadatelů podstatně menší než u opatření „péče o travní porosty na území KRNAP“.

Žádost o finanční příspěvek podalo devět fyzických a tři právnické osoby na celkovou výměru 20,2 hektarů. Vzhledem k výraznému snížení finančních prostředků poskytovaných MŽP na Program péče o krajinu byla výše finančního příspěvku určena ve výši 2 600 Kč na jeden hektar sklizených travních porostů.

Změnou v letošním roce byla skutečnost, že s vlastníky a nájemci pozemků nebyly uzavírány smlouvy o dílo, ale dohody o realizaci managementových opatření dle ust. § 68 odst. 2 a § 69 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Příspěvek pro každého vlastníka nebo nájemce byl odsouhlasen na základě kontroly sklizně pozemků; při nedodržení podmínek jmenovaných v dohodě (sklizeň všech travních porostů o výměře uvedené v dohodě, termín provedení) byl finanční příspěvek snížen. V letošním roce všichni vlastníci a nájemci splnili podmínky pro přiznání příspěvku, čtyři vlastníci však nesklidili výměru lučních porostů odsouhlasenou v dohodě (příspěvek jim byl tedy přiměřeně zkrácen). Finanční příspěvek byl poskytnut 12 vlastníkům a nájemcům, kteří zajistili sklizeň 19,7 ha luk na území ochranného pásma KRNAP.

Realizované náklady dosáhly částky 51 211,- Kč.

Na území okresu Semily získali finanční příspěvek 3 vlastníci (celkem sklidili 2,4 ha travních porostů) a na území okresu Trutnov 9 vlastníků a nájemců (celkem sklidili 17,3 ha travních porostů).

Projekty EU

Václav Jansa

Stabilizace významných lesních ekosystémů

Projekt procházel ve třetím roce realizace složitým obdobím plynoucím z problémů, do kterých se resort lesního hospodářství celkově dostal. Vyvrcholením bylo vyhlášení insolvenčního řízení s jedním z klíčových dodavatelů v projektu. Po rozvázání smluv s dodavatelem Less&Forest zůstává více než 1000 ha prořezávek a téměř 9000 ks sazenic s následnou ochranou bez dodavatele. Na tuto část projektu musí Správa KRNAP vypsát nové výběrové řízení v roce 2013 a pro projekt posunout termín ukončení na rok 2014. I přes tyto obtíže je po třetím roce celkově více než 75 % zadání projektu hotovo. Při sumarizaci ostatních dodavatelů je hotovo 80 % jejich úkolu.

V rámci plnění projektu jsme v minulých letech řešili i problém zaměstnávání cizinců dodavateli s podezřením na porušování pracovněprávních předpisů ČR (Akce stromkaři). V souladu s naším přesvědčením a přístupem, deklarovaným v certifikátu FSC, jsme požádali o součinnost Ministerstvo práce a sociálních věcí a Státní úřad inspekce práce. Intenzivním tlakem na dodržování právního řádu v oblasti zaměstnávání a bezpečnosti práce jsme v roce 2012 mohli již konstatovat, že v našich lesích a na našich zakázkách nedochází k porušování právních předpisů.

Tvorba lesních hospodářských plánů pro lesy na území KRNAP a jeho OP

V roce 2012 se podařilo zajistit dodavatele pro projekt, jehož výsledkem budou nové lesní hospodářské plány. Připravované plány budou zpracovány již dle metodiky pro bohatě strukturované, nepasečné lesy. Po dokončení projektu budou lesy KRNAP největším komplexem lesního majetku v republice, zařízeným dle uvedené metodiky. Navíc budou také největším komplexem lesů, u nichž bude deklarován výběrný způsob hospodaření.

Péče o květnaté horské louky Krkonoš

Andrea Svobodová

V roce 2012 byla (obdobně jako v předchozích letech) péče o květnaté horské louky Krkonoš zařazena mezi prioritní managementové zásahy, financované z dotačních titulů MŽP. Konkrétně byly čerpány prostředky těchto krajinotvorných programů:

- **Program péče o krajinu (PPK)**, Podprogram pro naplňování opatření vyplývajících z plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit – projekty

Vybrané louky na území KRNAP

Výřezy nežádoucích náletových dřevin

- **Program obnovy přirozených funkcí krajiny (POPFK)** – již třetím rokem běžící projekt *Péče o vybrané krkonošské louky*,
a pro rok 2012 nový projekt *Péče o vybrané luční enklávy Krkonoš*

Finanční prostředky MŽP byly touto cestou směřovány k obnově či udržení vhodného způsobu hospodaření na nejcennějších lučních porostech vybraných krkonošských enkláv, které jsou dnes mimo zájem hospodařících subjektů.

Konkrétně se v roce 2012 podařilo zajistit hospodaření na následujících enklávách:

Akce	Lokalita	Výměra (ha)	Činnost	Zhotovitel	Náklady v Kč (bez DPH)
PPK 127	Vybrané louky na území KRNAP - celkem 3 akce				
1	Lahrovy Boudy (k.ú. Strážné)	16,6	extenzivní pastva ovcí	Zbyněk Malinský	295 800
2	Studniční Boudy (k.ú. Pec pod Sněžkou)	8,46	extenzivní pastva ovcí	Ing. Ivana Čílová	218 462
3	Zadní Rennerovky (k.ú. Strážné)	2,8	popastevní ošetření pozemku	Zbyněk Malinský	20 760
PPK 133	Velké Toppeltovy Boudy (k.ú. Velká Úpa I)		výřez náletových dřevin III. fáze	David Mlejnek	55 000
POPFK	Péče o vybrané krkonošské louky				
a)	Klínové Boudy (k.ú. Přední Labská)	3,3	extenzivní pastva ovcí	Zdeněk Janouch	72 500
	Klínové Boudy (k.ú. Přední Labská)		likvidace šťovíku alpského	Zdeněk Janouch	20 000
	Klínové Boudy (k.ú. Přední Labská)	0,4	pokos mokřadu	Zdeněk Janouch	7 200
b)	Adolfka + lem cesty Zadní Rennerovky (k.ú. Strážné)	1,09	seč lehkou mechanizací a křovinořezem	Zdeněk Janouch	18 364
c)	Dumlichova louka (k.ú. Černý Důl)	1	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	HAST, spol. s.r.o.	14 760
d)	Velké Toppeltovy Boudy (k.ú. Velká Úpa I)	4,2	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	Mgr. Jindřich Kohout	68 500
e)	Obří důl (k.ú. Pec pod Sněžkou)	1,5	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	Zdeněk Janouch	32 200

f)	Liščí louka (k.ú. Pec pod Sněžkou)	4,1	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem, výřez borůvčí	Mgr. Jindřich Kohout	45 000
g)	Dvoračky (k.ú. Rokytno v Krkonoších)	5,5	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem, výřez borůvčí	Zdeněk Janouch	90 000
h)	Medvědí bouda (k.ú. Špindlerův Mlýn, Bedřichov v Kr.)	6,5	extenzivní pastva ovcí	Tomáš Blažek	135 000
ch)	Horní Albeřice (k.ú. Horní Albeřice)	0,6	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem	Ervín Schreiber	13 100
i)	Vebrova bouda (k.ú. Velká Úpa I)	1,1	pokos lehkou mechanizací a křovinořezem, výřez mladého náletu	Mgr. Jindřich Kohout	24 640
j)	Lahrovy Boudy (k.ú. Strážné)		obnova vodního režimu	Zbyněk Malinský	41 400
POPFK	Péče o vybrané luční enklávy Krkonoš				
1	Brádlery Boudy (k.ú. Špindlerův Mlýn)	8,9	extenzivní pastva ovcí	Tomáš Blažek	196 200
2	Přední Rennerovky (k.ú. Strážné)	12,4	extenzivní pastva ovcí	Zbyněk Malinský	230 350
3	Zadní Rennerovky (k.ú. Strážné)	17,7	extenzivní pastva ovcí	Zbyněk Malinský	273 620
Celkem		96,15			1 872 856

Jak z tabulky vyplývá, v roce 2012 byly do seznamu vedle „tradičních“ pasených a sečených Vybraných luk **nově zařazeny** dvě lokality – *Liščí louka* a pozemky u *Vebrovy boudy*.

Jedná se o pozemky v majetku Správy KRNAP, které byly dlouhodobě neudržovány. Botanicky jde však o zajímavé lokality. Na Liščí louce se vyskytuje mozaika trvale podmáčených až zrašelinělých luk s výskytem suchopýru pochvatého a prstnatce Fuchsova a zbytky horských květnatých luk se zvonkem českým. Část pozemků byla zarostlá borůvčím. Na pozemcích u Vebrovy boudy bylo nutné vyřezání náletových dřevin a maliníku. Návrat seče je nutný pro zachování trvale podmáčených částí louky a horských luk se zbytky populace prhy arniky.

Již v minulých letech se Správa začala více věnovat péči o pozemky v jejím vlastnictví. V tomto duchu bychom rádi pokračovali i v dalších letech a na pozemky, které byly nebo budou převedeny do příslušnosti hospodaření Správy KRNAP, se budeme snažit navrátit pravidelnou péči.

Kromě nových akcí se již třetím rokem **pokračovalo ve výřezech náletových dřevin** na Velkých Tippetových Boudách (akce 133). Na Lahrových Boudách se pokračovalo v ručním pročištění stávajících vodních stružek a zároveň se obnovovaly zarostlé stružky. Změna byla také na Zadních Rennerovkách, kde se na některé dřívě sečené pozemky rozšířila pastva ovcí pod režii pana Malinského. Poprvé se začaly pást ovečky také na pozemku okolo „Kuprovky“ (Zadní Rennerovky).

Souběžně s výše uvedenými akcemi na loukách pokračoval třetí sezonu **managementový pokus** (projekt POPFK 2010-2015 S. Březiny) na Klínových Boudách, Zadních Rennerovkách a na Studničních Boudách.

Co naopak letos vypadlo? V roce 2012 nebyla realizována seč okolo Vosecké boudy. Důvodem bylo odstoupení zhotovitele od zakázky a další zhotovitelé již nebyli schopni zajistit seč v daném termínu. Druhou lokalitou, která oproti loňskému roku nebyla posečena, je louka „u Orbisu“. Zde se během roku bohužel nepodařilo sehnat zhotovitele, který by seč provedl. V menším rozsahu byla provedena seč v Horních Alberčicích, kde byla posekána pouze nejvzácnější trvale podmáčená část námi udržované louky.

Jednotlivé akce byly zadávány zhotovitelům na základě výběrového řízení v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách - VZ 26/2012 – Provádění hospodářských prací (seč, pastva) – POPFK nebo na základě poptávkového řízení na akce malého rozsahu během běžící sezony. Akce, kde jsou sjednané nájemní smlouvy mezi vlastníky pozemků a dlouholetými hospodáři (Lahrovy Boudy, Přední a Zadní Rennerovky, Brádrlerovy Boudy, Medvědí bouda, Studniční Boudy, Klínové Boudy, Dumlichova louka), jsou zadávány bez výběrového řízení.

Fotografická příloha:

Foto č. 1 a 2: Seč na Liščí louce. Dlouhodobě neudržované pozemky. Na fotografii je zřejmé velké množství stařiny. Druhá fotografie ukazuje louku po seči.

Foto č. 3: Obnova vodního režimu na Lahrových Boudách

Foto č. 4: Výřez vzrostlých náletových dřevin na Velkých Tippeltových Boudách (fáze III.)

Speciální management

Tomáš Janata

Za účelem péče o zvláště vybrané chráněné druhy nebo biotopy vyžadující zvýšenou pozornost provádí Správa KRNPAP tzv. speciální management. V roce 2012 bylo realizováno 23 akcí a v jejich rámci řada dalších sub-akcí typu speciální management, financovaného z Programu péče o krajinu a Programu obnovy přirozených funkcí krajiny.

Další péče byla realizována formou dobrovolnictví. Na jaře byly místními základními školami tradičně pohrabány vybrané botanické lokality (Horní Albeřice – xerotherm, Slunečná stráň – hořečky, Bolkov – xerotherm, Sklenářovice – sambuciny a Víchová nad Jizerou - u lipky). Děkujeme!

Program péče o krajinu

Podprogram pro naplňování opatření vyplývajících z plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany PO a EVL.

Číslo	Místo realizace	Popis opatření	Realizované náklady
1	Hrochova louka v Horních Albeřicích (k. ú. Horní Albeřice)	pokos, usušení a sbalení sena, podzimní vláčení (1 ha)	7 877 Kč
2	Celní lom (k. ú. Horní Albeřice)	pokos křovinořezem a úklid travní hmoty, výřezy uvnitř lomu (0,4 ha)	19 936 Kč
3	Xerotherm (k. ú. Horní Albeřice)	jarní hrabání, pokos a úklid travní hmoty ručně vedenou sekačkou (horní část 2x), pastva (1,5 ha)	36 092 Kč
4	Rýchory, Suchý důl, Maxovka (k. ú. Rýchory, Suchý Důl v Krkonoších)	vláčení, pokos křovinořezem (květnice), úklid, sušení travní hmoty, pastva koz (7 ha)	156 007 Kč
5	Sklenářovice - Slatina s vachtou trojlistou (k. ú. Sklenářovice)	výřezy dřevin na mokřině (0,25 ha)	6 101 Kč
6	Bíner (PP před vyhlášením) - k. ú. Prostřední Lánov	pokos sekačkou (horní část 2x), křovinořezem, úklid travní hmoty, oprava oplocení (1,5 ha)	52 122 Kč
7	Peklo (PP před vyhlášením) - k. ú. Horní Lánov	jarní hrabání, pokos sekačkou, křovinořezem, úklid travní hmoty (0,5 ha)	12 430 Kč
8	PP Anenské údolí (k. ú. Harrachov)	podzimní vláčení, pokos a úklid travní hmoty (pouze 1x) (0,9 ha)	14 400 Kč
9	Šťovík alpský	chemická a mechanická likvidace porostů šťovíku alpského na Tetřevích Boudách	3 100 Kč
10	Expanzivní rostliny	mechanická likvidace starčeků a dalších invazivních a expanzivních druhů podél cest (Modré sedlo)	29 030 Kč
11	botanická lokalita ve Víchové nad Jizerou (k. ú. Víchová nad Jizerou)	jarní hrabání, pokos a úklid travní hmoty (1,5 ha)	10 200 Kč
12	Braunovy louky (k. ú. Velká Úpa II)	likvidace porostu vlčího bobu mnoholistého - 6. etapa (0,5 ha)	6 890 Kč

13	Frézování pařezů Sluneční stráň	odfrézování části cca 30 pařezů	16 000 Kč
14	Harrachov - Rýžoviště (k. ú. Harrachov)	pokos a úklid travní hmoty na botanické lokalitě (1 ha)	8 906 Kč
15	Dolní Dvůr	likvidace lokality netýkavky žláznaté - 6. etapa (1,2 ha)	5 580 Kč
16	Bolkov - xerotherm (k. ú. Bolkov)	pokos a úklid travní hmoty na botanické lokalitě mechanizací a křovinořezem (cca 3,5 ha)	57 028 Kč
17	Přední Struhadla (k. ú. Přední Labská)	pokos a úklid travní hmoty lehkou ruční mechanizací (2,0 ha), výřezy dřevin	37 600 Kč
18	Slatina u Rýchorského dvora (k. ú. Rýchory)	výřezy náletových dřevin a jejich likvidace	2 077 Kč
19	PP Slunečná stráň (k. ú. Svoboda nad Úpou, Horní Maršov)	opravy oplocení, mostku, výsadba podél hranic ZCHÚ	173 259 Kč
20	Strážné - mokřina "pod Vltavou" (k. ú. Strážné)	botanická lokalita, pokos a úklid travní hmoty lehkou ruční mechanizací (0,5 ha), výřezy dřevin	4 420 Kč
21	Černý Důl - botanická lokalita Šušmaňák (k. ú. Černý Důl)	pokos a úklid travní hmoty ruční sekačkou a křovinořezem (0,8 ha)	29 081 Kč
22	Paseky nad Jizerou - Zabyly (k. ú. Paseky nad Jizerou)	pokos a úklid travní hmoty, výřez náletu křovinořezem (0,65 ha)	13 860 Kč

701 996 Kč

Program obnovy přirozených funkcí krajiny

1	Hospodářská revitalizace Sklenářovického údolí III. 1) Pokos a úklid travní hmoty křovinořezem nebo ručně vedenou sekačkou (5,25 ha) 2) Pokos a úklid travní hmoty lehkou mechanizací (3,23 ha) 3) Organizace pastvy ovcí (8,84 ha) 4) Přesekání nedopasků po pastvě ovcí (31,31 ha) 5) Vyhrabání stařiny (4,99 ha)	539 527 Kč
---	--	------------

Celkem bylo na speciální management v roce 2012 vynaloženo

1 241 523 Kč

Life Corcontica

Kateřina Záborská

Dne 1. 6. 2012 byl evropskou komisí schválen rozsáhlý projekt s názvem LIFE Corcontica, který je společným dílem Správy KRNAP a Institutu aplikované ekologie DAPHNE ČR ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí. Je financován především z evropského komunitárního programu LIFE + Nature za spolufinancování všech partnerů projektu.

Prvních sedm měsíců projektu probíhaly převážně přípravné aktivity: příprava plánů realizace opatření na lučních enklávách, studie proveditelnosti pro hořeček český, příprava technické specifikace pro aplikační databázi geografických dat a příprava podkladů pro realizaci plánovaných investic (peletovací linka, zemědělská technika, pastevní areály). Proběhlo mapování hydromorfologie malých vodních toků v EVL Krkonoše a započalo mapování areálu výskytu vranky obecné a stavu ichtyocenózy v zájmových tocích.

Bylo zajištěno fungování projektu po formální stránce (partnerské smlouvy), finanční stránce (stanovení finančních toků, sledování příjmů a výdajů, vykazování), organizační stránce (pravidla pro schůzky, zápisy ze setkání) i z hlediska technického zázemí projektu (kancelář projektu apod.).

Bylo zorganizováno několik setkání pro informování o projektu, vydána tisková zpráva, leták, informační panel, velkoformátové tisky, články v médiích. Byla připravena a spuštěna webová stránka projektu (life.krnep.cz) v české i anglické verzi a s interní sekci, kde jsou k dispozici informace pro členy projektového týmu.

LIFE CORCONTICA
život pro krkonošské louky

Tajemný šikoušek byl znovu nalezen

Radek Drahný

Botanikům Správy KRNAP se v loňském roce podařil nečekaný objev. Seznam druhů, které se vyskytují na území Krkonošského národního parku, rozšířil mech šikoušek zelený, který zde dosud nikdy v minulosti nebyl objeven. Při letošním monitoringu, který právě probíhá, byl jeho výskyt opět na několika lokalitách potvrzen.

Šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*) je mech jen několik mikrometrů (!) velký. V celé Evropě je považován za vzácný, je řazen mezi zranitelné až ohrožené druhy a v rámci projektu Natura 2000 je jeho výskyt mapován po celé Evropě. Tajemnost šikouška spočívá zejména v jeho „neviditelnosti“ a s tím spojenými (zatím) neúplnými informacemi o jeho životě. Lze jej najít jen v době, kdy vyroste jeho sporofyt, tedy štět s tobolekou, ve které se tvoří spory, sloužící k rozmnožování. Tobolka má obvykle 1–2 cm délky a je tedy alespoň trochu viditelná. Mladé sporofyty vyrůstají na podzim a mají zelenou barvu. Jak dozrávají, jejich barva se mění – postupně zhnědnou a celá toboleka se nakloní na stranu. Šikoušek zelený je obyvatelem jehličnatých i listnatých lesů. Místa, která má šikoušek rád, musejí nabídnout dostatek trouchnivějšího dřeva a musí tam být dostatečně vlhko. Obsazuje zetlelé padlé kmeny i drobné úlomky dřeva, ztrouchnivělé pařezy a větve jehličnatých, méně často i listnatých dřevin. Nejvíce trouchnivého dřeva bývá v hluboce zařiznutých údolích v lesích a právě na takových místech odborníci v Krkonoších šikoušek objevili.

„Nálezy šikouška jsou víceméně náhodné, což je dáno jeho bezmála neviditelností. Kvůli tomu také víme velice málo o jeho biologii. Víme, že má rád vlhké lesy, a tušíme, že sucho mu nedělá dobře, ale

nevíme úplně přesně, jaké další faktory mají vliv na jeho výskyt. Jsou roky, kdy se vyskytuje ve větším množství a jindy je jej zase méně. Jsou i lokality, na kterých se přestal vyskytovat, ale nevíme proč,“ říká botanička Správy KRNAP Viera Horáková. *„Co ale víme jistě je, že pro výskyt šikoušku zeleného je zapotřebí stálá přítomnost tlející dřevní hmoty, proto odvážení padlých kmenů a větších větví z lesů je největší příčinou jeho ohrožení. Naštěstí lesníci v krkonošských lesích nechávají značnou část dřevní hmoty k samovolnému rozpadu, což je pro výskyt šikoušku ideální,*“ s optimismem konstatovala Horáková.

V loňském roce v Krkonoších botanici našli hned několik lokalit s výskytem tohoto tajemného mechu. Nejvíce lokalit našli v oblasti Černého a Tetřevího potoka nad Dolním Dvorem. Další lokality jsou ve Vítkovicích v údolí Pustého potoka, nad Černým Dolem a v údolí Vavřincova potoka v povodí Úpy. Šikoušek na těchto lokalitách roste v lesích v nadmořské výšce od 620 do 910 m n. m. Odborníci pro všechny lokality zaznamenali jejich souřadnice, které jim pomohou v dalších letech při pravidelných kontrolách výskytu.

„Přepokládáme, že v Krkonoších je lokalit víc, než jsme dosud objevili. Proto je nutné i nadále pátrat v lesích a doufat, že Krakonoš nám bude i nadále držet palce. Pokud by místní nebo návštěvníci hor při svých houbařských vycházkách narazili na charakteristickou tobolku patřící šikoušku zelenému, budeme rádi, pokud nám zašlou co nejpodrobnější popis lokality, a my pak výskyt druhu ověříme,“ dodala Horáková.

Dobré zprávy: Vlci začínají znovuobjevovat Krkonoše

Radek Drahný

V uplynulých dnech dostala Správa Krkonošského národního parku od místních obyvatel z východních Krkonoš potěšující zprávu o pozorování pětičlenné skupinky vlků. Naši zoologové ověřili rozhovorem s pozorovateli, že se s vysokou pravděpodobností skutečně jednalo o skupinku těchto kriticky ohrožených zvířat, která kdysi byla v Krkonoších doma, a to až do roku 1842, kdy byl poslední krkonošský vlk zastřelen.

Vlci tvořili skutečně až do poloviny 19. století nedílnou součást krkonošské fauny a fungovali tu jako přirození regulátoři stavů zvěře, ale i menších predátorů. V roce 1400 se uvádí hojný výskyt vlků v Obřím dole, s postupující kolonizací hor ovšem začalo být vlkům ouvej. V 17. století uvádí setkání s vlkem několik pocestných, přecházejících Krkonoše. Na slezské straně hor byla skolena vlčice se sedmi vlčaty v roce 1761. Poslední vlk byl na české straně skolen v roce 1842 a na severní, slezské, v roce 1810. Později k nám přebíhali vlci v zimě z východu z Polska, Beskyd a Karpat. Po druhé světové válce byla tu a tam hlášena pozorování vlků, ovšem vesměs šlo spíše o záměnu se zatoulanými či zdivočelými psy.

Úspěšný návrat vlků do relativně nedaleké Lužice (viz například [článek na serveru Ekolist.cz](#)) dával naději, že v příštích letech budeme mít šanci zaznamenat znovu přítomnost vlků i v našich nejvyšších horách. „Jeden z prvních ‚průzkumníků‘ se k nám vydal, opět do východních Krkonoš, v podzimních měsících roku 2011. A tentokrát, zdá se, byla návštěva početnější. Musím přiznat, že při hustotě osídlení a návštěvnosti Krkonoš bych ještě před dvěma lety něčemu takovému nevěřil. Vypadá to ale, že se naděje stala skutečností,“ říká zoolog Správy KRNAP Jiří Flousek.

Zatím je předčasné spekulovat, zda se vlci vrátí do Krkonoš v budoucnu natrvalo, či zůstane jen u podobných náhodných návštěv osamělých jedinců či malých skupinek. Jisté však je, že lidé se rozhodně nemají čeho obávat. „Chovatelé, kterým by vlci způsobili škodu na zvířatech, mají ze zákona právo na náhradu škody. A raději než Červenou Karkulku bratří Grimmů doporučuji těm, kdo chtějí něco vědět o vlcích, číst knížku Farleyho Mowatta Nedělejte poplach,“ říká ředitel Správy KRNAP Jan Hřebačka.

4. PÉČE O LES

Zhodnocení činnosti za rok 2012

Pavel Blažek

Činnost odboru péče o národní park (OPNP) byla v roce 2012 ovlivněna gradací kůrovce převážně ve východní části Krkonoš (LHC Maršov), která způsobila zvýšený objem kůrovcové nahodilé těžby v lesních porostech na území KRNAP, rozsahem však již nižší ve srovnání s roky 2010 a 2011.

Celkově lze konstatovat, že ke konci roku došlo k překročení plánovaných ukazatelů v těžbě dřeva a s tím souvisejících výkonů (přiblížování dřeva a odvoz dřeva) a k nenaplnění některých výkonů v pěstebních činnostech.

Zalesňování a doplňování lesních kultur listnatými dřevinami

Klasické zalesňování bylo provedeno v roce 2012 na ploše 42,83 ha (v roce 2011 na ploše 51,13 ha, v roce 2010 na ploše 76,81 ha). Následující roky lze očekávat srovnatelný objem umělé obnovy lesa s objemem letošního roku. Celkově nižší objem zalesňování proti nedávné minulosti je z části způsoben změnou způsobu těžeb, kdy nedochází ke vzniku nových holin a porost je v obnovní těžbě pouze uvolňován pro přirozené zmlazení. Toto přirozené zmlazení je v roce 2012 evidováno na ploše 54,15 ha. V následujících letech s postupným odrůstáním náletů můžeme počítat s nárůstem přirozené obnovy. Sjíjí břízy se obnovilo 0,93 ha. Dále bylo pokračováno s dosadbou listnatých dřevin a jedle do založených smrkových kultur.

Výchovné zásahy

Převážná část prořezávek v roce 2012 byla provedena v rámci projektu Stabilizace významných lesních ekosystémů – 1388,45 ha. Zbývajících 89,75 ha tvoří prořezávky v ochranném pásmu Správy KRNAP.

Těžba dřeva a přiblížování dřeva

V těžební činnosti došlo v roce 2012 k snížení podílu nahodilých těžeb k těžbě celkové oproti letům minulým, hlavně pak k roku 2007, kdy byla činnost OPNP Správy KRNAP ovlivněna zpracováním následků uragánu Kyrill. V roce 2012 činí procento nahodilých těžeb k těžbě celkové 35,93 % (v roce 2011 47,02 %, v roce 2010 to bylo 51,29 %). Vysoký podíl nahodilých těžeb byl způsoben zpracováním hmoty z větrných polomů a napadené kůrovcem v průběhu roku 2012. Z celkové výše těžeb 112 290 m³ tak tvoří nahodilé těžby 40 344 m³, z nahodilých těžeb hmota napadená kůrovci 10 853 m³.

Výchovné těžby (probírky) obnášejí 17,49 %. Zbýající část činí těžby obnovní, z převážné části uvolnění přirozeného zmlazení.

Celková výše těžeb činí 112 290 m³ z čehož je 2 057 m³ samovýroby a 8 036 m³ hmoty ponechané v porostu. Využitelné hmoty tedy bylo 102 197 m³. Přiblížování dřevní hmoty se provádělo převážně šetrnými technologiemi – potahy, lanovkami a vyvážecími soupravami, přímé přiblížování dřeva z porostů traktory není prakticky z ekologických důvodů prováděno. Celkem bylo přiblíženo 102 743 m³ dřeva.

Dodávky dřeva

Plán dodávek dřevní hmoty ve výši 100 875 m³ byl naplněn na 108 891 m³.

OBNOVA LESA 2012

zalesňování

z toho:	ha	1000ks	% z plochy	% z množství
Smrk ztepilý	10,17	29,34	23,75	34,01
Jedle bělokorá	18,50	17,32	43,19	20,08
Borovice lesní	0,02	0,10	0,05	0,12
Buk lesní	9,42	29,09	21,99	33,72
Javor klen	1,45	4,48	3,39	5,19
Jeřáb ptačí	2,05	4,37	4,79	5,07
Bříza pýřitá	0,77	0,62	1,80	0,72
Bříza karpatská	0,39	0,79	0,91	0,91
Jilm horský	0,04	0,09	0,09	0,10
Olše šedá	0,01	0,04	0,02	0,05
Lípa srdčitá	0,01	0,02	0,02	0,02
Celkem	42,83	86,26	100,00	100,00

Správa KRNAP získala v roce 2012 od společnosti Škoda Auto 10 000 sazenic lesních dřevin

Pavel Blažek

Správa Krkonošského národního parku získala od Škoda Auto, a. s., v rámci projektu „Za každé prodané auto v ČR jeden zasazený strom“ prostředky na nákup a výsadbu 10 000 sazenic. Cílem projektu je podpořit nekomerční výsadbu především v místech ohrožených vodní či větrnou erozí, v místech ohrožených sesuvy půdy, zelené pásy mezi komunikacemi a obcí či rekultivace území. Tímto projektem chce společnost Škoda Auto upozornit na aktivity v oblasti životního prostředí a snižování emisí.

Správa Krkonošského národního parku se opětovně stala úspěšným žadatelem v projektu a získala 100 000 korun (bez DPH) na nákup a výsadbu 10 000 sazenic jedle bělokoré a listnatých dřevin. Výsadby se provádějí za účelem zlepšení druhové skladby porostů na území Správy KRNAP, a to formou podsadeb stávajících, převážně smrkových porostů sazenicemi jedle bělokoré a listnatých dřevin nebo formou dosadeb těchto dřevin do založených smrkových kultur. Celkem se v rámci projektu vysadilo 7060 ks sazenic jedle bělokoré a 2940 ks buku lesního.

5. STÁTNÍ SPRÁVA

Vývoj v legislativě

Hana Slavičková

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, byl v roce 2012 novelizován pouze jednou, a to zákonem č. 350/2012 Sb., který zásadním způsobem změnil stavební zákon a s ním související zákony. Jeho účinnost nastává 1. 1. 2013.

Novelizována byla vyhláška č. 46/2010 Sb., o příslušnosti správ NP a CHKO k výkonu státní správy ve správních obvodech tvořených NPR, NPP a jejich ochrannými pásmy (vyhláškou č. 216/2012 Sb.). Správa KRNAP nemá stanovenou kompetenci pro žádné zvláště chráněné území ležící mimo území KRNAP a jeho OP, proto se jí tato změna nijak nedotkla.

Vyhláškou č. 393/2012 Sb. byla novelizována vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádí zákon o ochraně přírody a krajiny. Touto novelou byl ze seznamu zvláště chráněných druhů živočichů vyškrtnut kormorán velký – s účinností od 1. 4. 2013.

Vláda ČR vydala nařízení vlády č. 208/2012 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu. Mezi tyto EVL patří i EVL Krkonoše.

Zákon o předcházení ekologické újmě (č. 167/2008 Sb.) byl v roce 2012 novelizován jednou, a to zákonem č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých dalších zákonů.

Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu (č. 334/1992 Sb.) seznal drobné změny v souvislosti s vydáním zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých dalších zákonů.

Zákony o rybářství (č. 99/2004 Sb.) a o myslivosti (č. 449/2001 Sb.) byly novelizovány stejnými zákony – zákonem č. 501/2012 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, a zákonem č. 18/2012 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě ČR. Žádná z těchto změn nemá zásadní vliv na výkon státní správy v kompetenci Správy KRNAP. Zákon o rybářství byl novelizován ještě společně s přestupkovým zákonem, a to zákonem č. 237/2012 Sb. Vzhledem k tomu, že Správa KRNAP může řešit přestupky na úseku rybářství, tato změna se její činnosti přímo dotýká.

Souhrnný přehled činnosti OSS

Hana Slavičková

V roce 2012 vydal odbor státní správy 688 závazných stanovisek (především ke stavbám) a 540 správních rozhodnutí (zejména ke kácení dřevin mimo les). Celkově pracovníci odboru odeslali 2652 písemností, k nim kromě výše zmíněných rozhodnutí a závazných stanovisek patří také např. oznámení o zahájení řízení, výzvy k doplnění podání, stanoviska k územně plánovacím dokumentacím, stanoviska k dotčením soustavy Natura 2000 – EVL a PO Krkonoše, konzultační stanoviska apod.

Za celý rok došla na odbor státní správy celkem 4601 písemnost (podání, rozhodnutí stavebních a vodoprávních úřadů, protokolů z ústních jednání, jichž se pracovníci odboru účastnili aj.), z toho bylo 607 pozvánek na jednání vypsána stavebními úřady a vodoprávními úřady.

Ve 20 rozhodnutích o stanovení výše odvodů za odnětí ze zemědělského půdního fondu byly předepsány odvody ve výši 171.764 Kč. V 19 rozhodnutích sankční povahy (přestupky a protiprávní jednání) byly uloženy pokuty ve výši 113.500 Kč a náhrady nákladů řízení ve výši 12.100 Kč.

Setkání se stavebními úřady

Hana Slavičková

Odbor státní správy zorganizoval již druhé (první se konalo v roce 1994) setkání s pracovníky stavebních úřadů, jejichž místní příslušnost zasahuje i na území KRNAP a jeho ochranného pásma. Z celkem 14 stavebních úřadů se setkání, které se konalo 29. 11. 2012 v budově Správy KRNAP, zúčastnilo 10.

Témata jednání byla dvě - parkování (odstavování) motorových vozidel na území národního parku a výstavba v tzv. územích se sníženým přírodním a krajinářským potenciálem. V první části setkání byli účastníci seznámeni se zákonným rámcem, který upravuje vjezd a setrvávání vozidel na území KRNAP [§ 16 odst. 1 písm. d) a § 19 zákona o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a návštěvní řád KRNAP]. Správa KRNAP deklarovala svoji snahu o postupnou legalizaci parkovacích a odstavných míst na území KRNAP (zejména v jeho 1. a 2. zóně). Z následné diskuze vyplynuly tyto závěry: Stavební úřady budou při případných řízeních s vlastníky či nájemci objektů v 1. a 2. zóně KRNAP informovat o nezbytnosti legalizovat si u objektů parkovací místa. Nemohou samy nikoho nutit, aby o legalizaci parkovacího místa usiloval. Správa KRNAP bude vyvíjet „tlak“ na majitele a nájemce objektů při vydávání dokladů dle návštěvního řádu pro vjezd a setrvání vozidel na území KRNAP a při udělování výjimek; doklady budou vydávány pouze na omezenou dobu (max. 1 rok), aby si mohli u příslušného úřadu vyřídit potřebné oprávnění.

Ve druhé části jednání byli přítomní seznámeni s charakteristikou území se sníženým přírodním a krajinářským potenciálem (ÚSPKP) – jedná se o území splňující všechna následující kritéria: území je ochranným pásmem, nikoliv některou ze zón národního parku, jde o centra obcí a o území s koncentrovanou či souvislou zástavbou, nikoliv o území, kde se zástavba stala rozvolněnou či rozptýlenou, v území došlo k potlačení většiny přírodních prvků, které se zde vyskytují už jen ve fragmentech a jsou při dalších rozvojových záměrech obcí dlouhodobě neudržitelné, hodnocení krajinného rázu ukázalo, že jde o krajinu výrazně pozměněnou lidskou činností nebo o krajinu kulturní, nikoliv o krajinu přírodě blízkou či krajinu přírodní, hodnocení možného ovlivnění soustavy NATURA 2000, provedené autorizovaným posuzovatelem, vyloučilo významný vliv na EVL Krkonoše a PO Krkonoše.

V těchto územích Správa KRNAP vydává:

- automaticky kladná závazná stanoviska k záměrům (kromě staveb liniových, energetických, vodohospodářských, dopravních, sportovních...)
- stanovisko dle § 45i ZOPK – lze vyloučit významný vliv na EVL Krkonoše a PO Krkonoše (kromě výše uvedených...)

Představitelům stavebních úřadů byly rozdány mapky s vyznačením ÚSPKP v jejich správním obvodu a bylo jim předvedeno na mapovém serveru Správy KRNAP, jak je možné tato území dohledat (<http://www.krnep.cz/mapovy-server-a-gis/>).

Smyslem zavedení ÚSPKP bylo posílit možnost samospráv ovlivňovat rozvoj na svých územích (o což dlouho usilovaly).

Správou KRNAP bylo představeno několik příkladů, kde skutečně sama obec zasáhla do stavebního řízení, aby změnila vzhled či objem stavby, která byla nevhodně do ÚSPKP navržena.

V následné diskuzi bylo konstatováno, že nastavený model stavebním úřadům vesměs vyhovuje, Správa KRNAP byla požádána o případnou konzultaci návrhů staveb v ÚSPKP, což přislíbila, požádala však o předběžnou informaci, že bude o konzultaci požádáno (stavebníkem či stavebním úřadem).

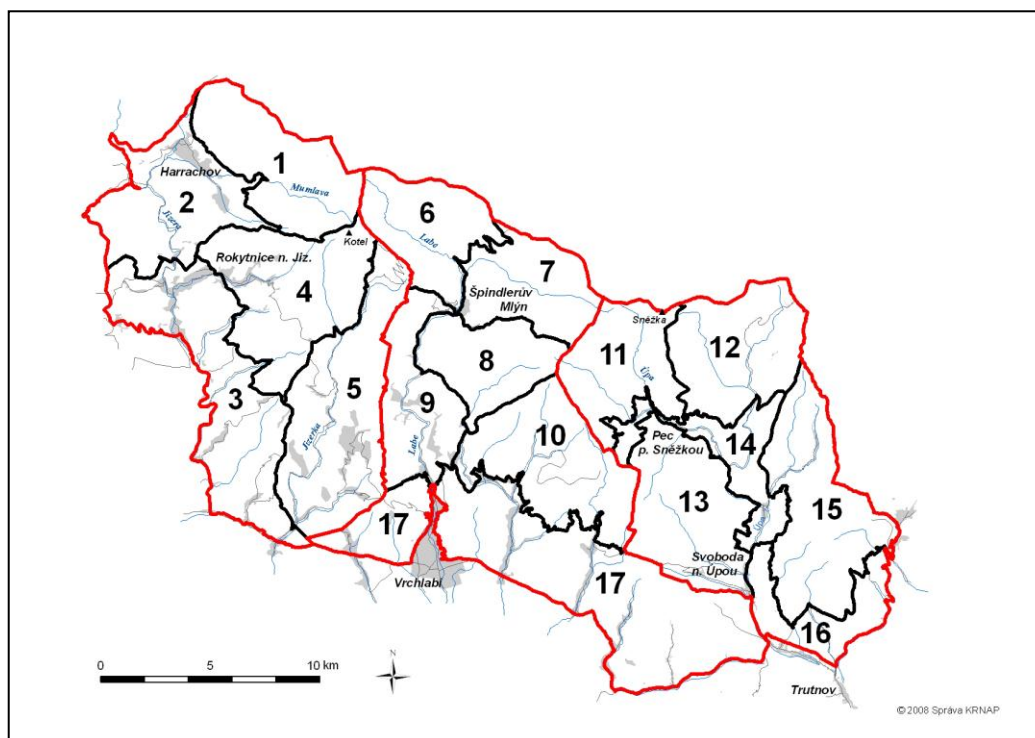
6. TERÉNNÍ A STRÁŽNÍ SLUŽBA

Jaromír Gebas

Terénní služba je servisním pracovištěm mezi Správou KRNP, místními obyvateli a návštěvnickou veřejností. V rámci práce s návštěvníky buduje a udržuje rozsáhlou síť terénního vybavení, naučných a vycházkových stezek, připravuje a zajišťuje přednášky i doprovody. Krkonoše jsou vystaveny velkému tlaku návštěvníků. Strážci terénní a strážní služby zajišťují různými způsoby kontrolu v dodržování právních norem na území národního parku.

Území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma je rozděleno na strážní obvody (Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn a Harrachov). Tyto se člení na strážní úseky. Každý strážní úsek je svěřen jednomu profesionálnímu strážci (viz tabulka).

Strážní obvody (stav k 31. 12. 2012):

		Strážní úsek			
		číslo	název	výměra v ha	strážce
TES Harrachov		1	Luboch	3 066,48	Milan Fikejs
		2	Čertova hora	3 229,95	Leoš Zavřel
		3	Jizera	4 522,12	Bc.Jan Hanuš
		4	Kotel	3 847,28	Drahoš Kobr
		5	Mísečky	4 408,52	Leoš Lánský
TES Špindlerův Mlýn		6	Labský důl	2 375,78	Petr Hartmann
		7	Luční hora	2 324,14	Pavel Jiříčka
		8	Štoh	2 128,20	Petr Blažek
		9	Vojský důl	2 292,03	Michal Štěpánek
		10	Liščí hora	3 528,18	Alfréd Pucher
TES		11	Obří důl	2 469,82	Karel Malinovský
		12	Pomezí Boudy	3 042,25	David Papík
Pec Sněžkou	pod	13	Černá hora	3 257,95	Marek Šťovík
		14	Pec pod Sněžkou	1 764,75	Ing.Ondřej Moštěk
		15	Rýchory	3 813,72	Ondřej Boháč
		16	Ochranné pásmo východ	1 534,19	Zrušen/změna org. struktury
		17	Ochranné pásmo západ	7 401,61	Zrušen/změna org. struktury
TES		Celkem		55 006,97	

V oddělení terénní služby (dále jen TES) působí vedoucí TES, odborný pracovník, 18 strážců. S TES spolupracuje 31 dobrovolných strážců, 2 zpravodajové a 5 čestných členů.

Mimo níže uvedené okruhy úkolů, které TES v roce 2012 řešila, spolupracovala při nejrůznějších příležitostech s následujícími institucemi:

Součinnost s organizacemi (počet akcí)	Suma rok
obecní a městské úřady	92
Policie ČR	88
Horská služba Krkonoše	82
komerční subjekty	284
média	8
nevládní neziskové organizace	-
Karkonoski Park Narodowy	18
ostatní	-
Suma Součinnost s org.	572

S komunálními úřady zpravidla likviduje nepovolené skládky a konzultuje žádosti o kácení dřevin rostoucích mimo les. S Policií ČR, případně městskou policií jsou řešeny negativní jevy v terénu. S Horskou službou Krkonoše diskutuje například údržbu a úpravu letních a zimních cest tak, aby nebyla snížena bezpečnost návštěvníků KRNAP. Do kategorie komerčních subjektů patří zejména provozovatelé ubytovacích zařízení, skiareály atd., tedy servisní instituce pro návštěvníky. Pracovníci TES na straně jedné kontrolují, zda je jejich provoz v rámci ochrany přírody v souladu s právní úpravou, na straně druhé strážci v ubytovacích a rekreačních zařízeních zajišťují přednášky. S kolegy z polského KPN provádějí dohled v příhraničních lokalitách, zejména při nelegálním sběru borůvek a sportovních aktivitách.

Inspekční a monitorovací činnost negativních jevů

Slouží ke zjišťování, evidenci a řešení negativních jevů¹, případně předání podkladů k jejich řešení orgánům činným v ochraně přírody (OP) či informování ostatních odborů Správy KRNAP. Je nutná spolupráce s ostatními subjekty v OP.

Řešení negativních jevů:

Řešitel	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	200	2010	2012
ČŽIP	6	4	8	5	4	1	1	0	0	0
OÚ a MěÚ	31	33	25	24	27	30	30	15	15	8
OSS SKRNAP	38	47	32	44	41	145	145	32	35	42
TES s PČR	173	112	113	112	160	160	141	214	114	128
Celkem	248	196	178	183	231	231	232	232	164	178

Pozn.: ČŽIP – Česká inspekce životního prostředí
 OÚ a MěÚ – obecní a městské úřady
 OSS SKRNAP – Odbor státní správy Správy Krkonošského národního parku
 TES a PČR – střediska terénní služby v součinnosti s Policií České republiky

Nejvýznamnější negativní jevy:

- Nepovolený pohyb skútrů v I. zóně KRNAP
- Snowkiting, skialpinismus, freeride v I. zóně KRNAP
- Nedodržování zákazu vjezdu B 11
- Nepovolené kácení rozptýlené zeleně
- Sběr lesních plodů

Počet přestupků a uložených blokových pokut za roky 2005 až 2009:

	2007		2008		2009		200		2012	
	počet	Kč	počet	Kč	počet	Kč	počet	Kč	počet	Kč
Vstup mimo turistické značené cesty (I. a II. zóna)	857	4 300	204	2 500	1253	6 600	251	6 400	438	3 700
Nedovolená jízda motorových vozidel	122	1600	37	3 400	468	20 700	179	175 00	54	3 500
Nedovolená jízda cyklistů	278	0	100	0	226	70 0	75	10 00	37	-
Ostatní přestupky proti NŘ KRNAP	436	1 600	83	24 00	348	6 800	212	87 00	315	4 800
Celkem	1682	7 900	433	60 50	2 297	349 00	717	33 600	844	12 000

¹ Negativní jevy, které jsou porušením legislativy, jsou řešeny blokovou pokutou, domluvou atd., případně je nutné jejich řešení ve spolupráci s jinou institucí.

Sbor dobrovolné stráže

Dle zákona č. 114 z roku 1992, o ochraně přírody a krajiny (§81), je stráž přírody rozdělena na strážce a zpravodaje. Jejich hlavním posláním je kontrola dodržování právních norem relevantních k ochraně přírody a krajiny. Dobrovolní strážci ve službě mají stejná práva i povinnosti jako strážci profesionální a stejně tak mají ve službě i statut veřejného činitele. Pracují zejména o víkendu v letní sezoně v I. a II. zóně KRNP.

- Při TES v roce 2008 pracovalo 28 dobrovolných stráží přírody, z toho bylo 25 strážců a 3 zpravodajové
- Odpracovali celkem 1996 hod., z toho 1658 hod. ve strážní službě, zbytek připadl na osvětovou činnost a manuální práci v terénu.

Počet dní (služeb) zajištěných profesionálními a dobrovolnými strážci TES:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2012
Profesionální pracovníci TES (strážci)	1033	997	709	812	1010	930	724	1381	1127	744
Dobrovolná stráž přírody (strážci + zpravodajové)	562	579	353	279	165	169	305	207	192	1568
Celkem odpracovaných směn	1595	1576	1034	1 091	1 175	1 099	1 029	1 588	1 319	2 312

Terénní vybavení

Slouží k přesunu návštěvníků z nejcennějších částí Krkonoš do méně ohrožených partií, k udržení návštěvníků na cestách a ke zvýšení jejich informovanosti. Je rovněž prezentací Správy KRNP.

č.	Typ zařízení	Specifikace	ks
1.	Dopravní značky	Zákaz vjezdu všech vozidel	32
2.		Zákaz vjezdu cyklistů	32
3.		Zákaz vjezdu motorových voz.	127
4.		Informativní dopr. značka	12
5.		Stop	2
6.	Hraniční tabule smalt	dle vyhl. 395/92	171
7.	Hraniční tabule nosič	nosič, stříška	163
8.	Zóny NP podklad pod smalt	I. + II. zóna	144
9.	Zóny NP smalt	dle vyhl. 395/92	91
10.	Sloupek na zóny, HT, pikto	trámek, patka	426
11.	Stojan na velký panel	a mapu TOT	91
12.	Mapa TOT	mapa velká	68
13.	Stojan na malý panel	na vysvět. tab.	124
14.	Vysvětlující tabule	na stojan malý	180
15.	Památný strom smalt, PP		22
16.	Památný strom nosič, PP	nosič na smalt bez sloupků	24
17.	Vyhlídková místa	panorama vč. stojanu	33
18.	Informační tabule	místozvy	211
19.	Samostatný NŘ	text v laminu, rámeček	40
20.	Piktogramy	různé	421
21.	Rozcestníky		303

22.	Odpadkové koše		36
23.	Studánka		17
24.	Houpačka	se šplhadlem	6
25.	Houpačka	bez šplhadla	2
26.	Houpačka	vahadlo pro dva na trámu	2
27.	Kladina		2
28.	Prolézačka	pyramida	4
29.	Dětská trasa Liška	Harrachov	1
30.	Sedací komplet		108
31.	Stůl	pevná instalace	30
32.	Stůl	přenosný	77
33.	Lavice	s opěradlem	0
34.	Lavice	jednotlivá	349
35.	Sedátko	veverka	10
36.	Sedátko	zajíc	10
37.	Vývěska	prosklená nástěnka	3
38.	Přístřešek	typu "A" s podsadou i bez ní	17
39.	Sloupek pro piktogramy	kulatý, podobný cyklo	174
40.	Pískoviště		1
41.	Prolézačka medvěd		1
42.	WC		5
43.	Lavice invalidé		4
44.	Atypický stojan		1
45.	Hřbitov odpad.		1
46.	Květináč srubový		21
47.	Atypický stůl		1
48.	Kolotoč netopýr		1
49.	Vítací panel malý		4
50.	Vítací panel velký		8
51.	Střecha na stojan na mapu		4
52.	Střecha na v. č. 26		14
53.	Desky na Krausovky		1
54.	Vodní trasa		1
55.	Panorama		1
56.	Sada tabulí Královec		0
57.	Stojan na propagační materiál		7
58.	Skříňka na dotazy		15
	Suma do inventury		3.656

Zimní údržba cest

Umožňuje nepřímou ochranu mladých porostů, protože nabízí lyžařům kvalitní a bezpečné cesty a tím snižuje riziko vstupu a vjezdu mimo upravené cesty. TES a LS /strážci a lesníci/ zajišťují průjezdnost upravovaných i neupravovaných lyžařských běžeckých cest a zimních tyčovaných cest. Byly rovněž odklizeny stromy s narušenou stabilitou hrozící pádem na cestu. TES spolupracuje s ostatními subjekty na značení lyžařských cest, odklizení sněhu z provozních a manipulačních ploch.

Letní údržba a opravy cest

Zajišťuje průchodnost, bezpečnost a funkci technických opatření na svěřených cestách a zamezuje vzniku škod na nich vlivem klimatických podmínek (přivalové deště, sešlap). Strážci se starají o 211,5 km cest (TES Pec pod Sněžkou 72,5 km, TES Špindlerův Mlýn 102 km a TES Harrachov 36 km).

V roce 2012 byly ve spolupráci s investičním oddělením Správy KRNAP opraveny, případně zajišťovány vlastními silami či dodavatelsky následující akce:

Management a monitoring přírody

Je servisem pro další odbory Správy KRNAP, zejména oddělení ochrany přírody, odbor státní správy a ostatní pracoviště odboru péče o les. Hlavním cílem této činnosti je zachování a ochrana biodiverzity přímou ochranou chráněných druhů rostlin a živočichů, nebo nepřímou, např. likvidací invazních druhů rostlin. Monitoringem pomáhá mapovat některé druhy či přírodní poměry.

Strážci v roce 2012 monitorovali:

- Výskyt lavin v Obřím dole, Labském dole
- Sklizeň luk vzhledem k poskytovaným dotacím z PPF
- Pravidelný monitoring stavu tratí KLBR
- Solení silnice Temný Důl–Pec pod Sněžkou, Vrchlabí–Špindlerův Mlýn
- Cykloprovoz na Vosecké, Luční a Labské boudě
- Monitoring živočichů – vydra říční, čáp černý, sokol stěhovavý

Přímo prováděli nebo se podíleli na managementových akcích:

- Ochrana obojživelníků – Dolní Lysečiny, Albeřice, přehrada Labská, letiště Vrchlabí, Kovársko
- Ochrana bledule jarní v Antonínově údolí pod Rýchorami
- Myslivecký monitoring a management

Regulace provozu vozidel v oblasti KRNAP

Terénní služba je odpovědná za kontrolu pohybu vozidel (motorových i nemotorových) na území KRNAP. V určitých případech stanovených vyhláškou Správy KRNAP č. 2 z roku 1995 může vydat povolení ke vjezdu za dopravní značku B 1 (Zákaz vjezdu všech vozidel), B 8 (Zákaz vjezdu cyklistů) a B 11 (Zákaz vjezdu motorových vozidel). Vyhláška o výši poplatků, za které lze určité povolenky vydávat, pozbyla platnosti.

Z toho počtu bylo:	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
vydáno (prodlouženo) trvalých na rok	2 708	2 409	1 717	2 266	3 187	1 995	2 524	1 818	934	966
přechodných (na část roku)	781	765	504	666	650	534	41	833	821	618
jednorázových povolení k vjezdu	22 823	15 862	14 401	13 917	13 478	12 324	11 710	11 467	10 732	11 614
povolení k parkování na schválených odstavných plochách v KRNAP	513	543	473	330	3 115	1 416	28	114	1 375	379
povolení pro cyklisty na místní a účelové komunikace z důvodu zaměstnání	83	81	82	99	103	91	0	74	24	71

Celkem	26978	19665	17267	17 277	20533	16360	14303	14 296	13353	12064
--------	-------	-------	-------	--------	-------	-------	-------	--------	-------	-------

Přednášky a vedené exkurze

Účelem této práce je uvedení návštěvníků do problematiky ochrany přírody na území KRNP. Vedle předávání informací o přírodě je to možnost dobré prezentace a upoutávky na Správu KRNP. Hlavními zájemci o tyto akce jsou základní školy během letních školních výletů a lyžařských kurzů. Osvětovou činnost strážci zajišťují přednáškami v informačních střediscích, v terénu na boudách. V minulém roce využívali moderní prezentační techniku (dataprojektory, notebooky), vzhledem k jednoduchosti obsluhy a menším nárokům na techniku jsou stále ještě využívány sady diapositivů. Velmi důležité jsou vedené exkurze, zejména v návaznosti na další zařízení Správy KRNP – např. naučné a vycházkové trasy.

	2008			2009			2010			2012		
	přednášky		doprovody	přednášky		doprovody	přednášky		doprovody	přednášky		doprovody
	IS	terén		IS	terén		IS	terén		IS	terén	
Počet akcí	69	115	42	67	134	332	13	174	160	9	84	29
Počet osob	5 061		970	4 946		6 992	6 604		6 594	4 597		913
Průměrná účast	27,5		23,1	24,2		21,1	35,3		41,2	49		31

Strážci vyrážejí do hor na koních

Radek Drahný

Strážní služba Správy Krkonošského národního parku se neustále snaží zlepšovat služby, které poskytuje návštěvníkům hor. Stejně tak i způsoby své práce. V roce 2012 jsme vyzkoušeli novinku, kdy strážci v některých lokalitách vyrazili na obhlídku terénu na koních.

Jednalo se o pilotní projekt. Úvahy o výkonu strážní služby na koních vzešly z dřívějšího sepětí horalů s koňmi, které ve větším měřítku končilo před necelým půlstoletím. Správa KRNP dosud využívá koňskou sílu k přibližování dříví z málo přístupných oblastí. Strážce na koni je tedy jen jednou z dalších možností, jak oslovit návštěvníky hor. Správa KRNP spolupracuje s horskou farmou Hucul na Janově hoře, která nám k tomuto účelu pronajala koně. Z toho důvodu se i výkon strážní služby na koních odehrával v této lokalitě, resp. na trase Janova hora–Rovinka–Horní Mísečky. Do služby vždy vyrazila dvojice strážců, kteří absolvovali speciální jezdecký výcvik, v doprovodu lektora z farmy Hucul. V letošním roce strážci vyrazili na turistické trasy celkem jedenáctkrát.

7. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Michal Skalka

Programy Nás učí příroda

Pracoviště ekologické výchovy a vzdělání Správy Krkonošského národního parku (EVV) pokračovalo v rozšiřování spektra programů pro veřejnost v cyklu Nás učí příroda. Její nabídka byla v roce 2012 tato:

- Jelen lesní, seznamte se... (3x)
- Jak kůrovec kůru kouše (2x)
- Mravenčení (1x)
- Skorec vodní, zpívající potápěč (1x)
- Proč je hořec hořký (2x)
- Po stopách krkonošských ledovců (1x)
- Zima a zejména v Krkonoších (1x)
- Žabí námluvy (1x)
- Vstávej, vstávej vstavači (1x)
- Jak nejít z bultu do louže (2x)
- Jak jsou dobré lišejníky (1x)

Filozofie cyklu programů Nás učí příroda se osvědčila, a proto zůstala stejná – prezentace přírodniny přímo v terénu v kontextu s jedinečným prostředím, určeno široké veřejnosti s možností snadné aplikace pro školní skupiny, odměna památeční dřevěnou gravírovanou visačkou atd. Poté, co byly v programech Nás učí příroda zavedeny rezervační poplatky, jsme nezaregistrovali snížený zájem. V některých případech se ale přihlásilo účastníků, kteří rezervační poplatek měli zaplacený, z programu z různých důvodů omluvili. Rezervační poplatky byly stanoveny zvláštním cenovým výměrem na 100 Kč za účastníka staršího 12 let a 50 Kč za dítě od 6 do 12 let. Mladší děti se mohou účastnit zdarma a jsou vybírány na všechny programy z cyklu Nás učí příroda, vyjma Žabích námluv, při kterém účastníci vlastnoručně staví zábrany proti migraci obojživelníků přes silnice a podobné komunikace.

Pro širokou veřejnost byly připraveny další programy, které však nesplňují charakteristiky programů Nás učí příroda. Byly to tyto:

- Kroužkování u krmítka – seznámení s ptáky navštěvujícími krmítka v zimním období, akce ve spolupráci s kolegy z krkonošského muzea Kámen a život. Ani při této akci nebyl držen žádný živočich (kromě dětí) neúměrně dlouhou dobu v zajetí.
- Napříč Vrchlabím – jarní soutěž pro děti i jejich rodiče zaměřená na poznávání města Vrchlabí. Ani při této akci se nikdo nenudil.
- Land art jarních Krkonoš – první víkendový seminář zaměřený na práci s krajinou a přírodninami v ní. Ani při této akci nedošlo k nevratným změnám na přírodě.
- Klíče k parku – dobrovolnická brigáda směřovaná na nepravděpodobnou jarní údržbu zámeckého parku ve Vrchlabí. Ani při této akci nebyl překvapivě nikdo zraněn.
- Vítání ptačího zpěvu – terénní, jarní a sobotní exkurze kolem rybníka u vrchlabského letiště zaměřená na pozorování přistěhovavších se ptáků. Akce s podporou externích lektorů. I při letošním vítání si někteří nabrali do bot.
- Exkurze do CHKO Český les – poznávací zájezd do nejmladšího CHKO v Česku. Ani při této zahraniční (ve smyslu „za hranice KRNAP“) akci nechyběly dva autobusy spokojených dospělců i dítek.
- Za poklady východních Krkonoš – velká exkurze pro krkonošské masy našich příznivců do Obřího dolu. Ani při této exkurzi nechyběly zvláštní gravírované památeční plakety.
- Zacloněné Krkonoše – fotografické víkendovky s předním trutnovským fotografem Ctiborem Košťálem a šéfredaktorem časopisu Travel Focus Topim Pigulou. Také při této akci vznikly skvělé fotografie.

- Mikromakrofotoworkshop s Ondřejem Prosickým – tradiční exkluzivní jednodenní akce zaměřená na fotografování malých věcí. I při tomto fotoworkshopu bylo mnoho zájemců, kteří se na akci vůbec nedostali.
- Fotografické vycházky do Krkonoš – vycházky s různě zkušenými fotografy na méně známá fotogenická místa v Krkonoších. Ani těchto vycházek nebylo méně než pět.
- Tma přede mnou aneb Dotkněme se Krkonoš – akce, na které jsou vidoucí postaveni na úroveň nevidoucích. Také na letošní Tmě se vidoucí dozvěděli, jaké to je, když pracují jen čtyři smysly.
- Rýchoráček – týdenní tábor pro mrňata na Rýchorách. Ani na Rýchoráčku si dítko nestýskala po domácích pracích.
- Pravidelné školení průvodců – zaměřené na hlubší poznávání souvislostí relevantních k aktivitám Správy KRNP a teoretické i aplikované ochrany přírody. Ani při tomto školení nikdo nesešel v zasedačce a chodilo se venku.
- Evropská noc pro netopýry – povídání, promítání a prohlížení netopýrů ve Vrchlabí pro veřejnost. Ani letos žádný upír nikoho nenasál.
- Kaštaňák a Den stromů – tradiční soutěž o nejkrásnější umělecké dílko vyrobené z přírodních materiálů. I při letošní soutěži se sešly výtvoři, které dehonestovaly manuální zručnost zbytku veřejnosti.
- Mějme dárky od Bosorky – předvánoční výroba vánočních dáreků s Bosorkou Klárou Stejskalovou z Janských Lázní. Ani při této rukodělné dílně nikoho bosorka do pekel nevezala a neuhranula.
- Zvířátkové Vánoce – vánoční podpora veřejnosti chovancům útulku pro hendikepovaná zvířata. I při tomto programu přinesli příznivci Krkonošského národního parku suchý chleba pro zvířátka odkázaná na pomoc bližních.

Publikační činnost – Krkonoše – Jizerské hory

V rámci ekologické výchovy a propagace vzniklo pro časopis Krkonoše – Jizerské hory dvanáct dvoustran určených dětem starším 12 let. Dvoustrany jsou vřity doprostřed časopisu a na vnitřní straně je líbivá fotografie savce či ptáka z naší fauny. Na straně vnější pak je pranostika vztahující se k danému měsíci s komentářem a krátkým textem je představen živočich z vnější strany. Text není striktně popisný, spíše je zaměřen na zajímavosti daného druhu. Z textu je generováno pět otázek do kvízu. Stranu dokončuje malovaný obrázek akademické malířky Renaty Opeletové a dvě hádanky – jedna směřovaná na grafický aspekt úkolu a druhá na slovní. Fotografie na vnitřní stranu mají formát A3 a dodává je Ondřej Prosický (www.naturephoto.cz).

Ekoton

Aktivní účast v redakční radě krajského bulletinu věnovaného EVVO. Do obou čísel v roce 2012 byla dodána řada článků a nabídek z činnosti Správy KRNP. Vyšly články o budovaném Krkonošském centru environmentálního vzdělávání. Bulletin je rozeslán na úřady a školy v Královéhradeckém kraji. Periodikum je rozděleno na rubriky Co se událo, Fakta, V krátkosti, Inspirace z kraje, Ze středisek EVVO, Postřehy odjinud.

Projektové aktivity

Comenius viridis

V roce byl sestaven trilaterální projekt s původním názvem Obsah Krtka, později přejmenovaný na Zelený Komenský a po navázání na spolupráci s KPN na Comenius viridis. Jeho zaměřením je vytvořit programovou nabídku do KCEV (fary DOTEK v Horním Maršově a KEEC ve Szklarské Porebě), programy vyzkoušet a nabízet školním skupinám. Z projektu mají být hrazeny výukové pomůcky a dokonce doprava žáků ze škol do středisek EV.

Cíl 3 / Cel 3
2007-2013

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Projekt je spolufinancován z prostředků ERDF prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Krkonoše bez bariér

V roce 2012 byla Správa KRNAP oceněna prestižní cenou Mosty 2011 za projekt Krkonoše bez bariér. Ten prezentuje cesty vhodné pro osoby se sníženou pohyblivostí (vozíčkáři, senioři, rodiny s dětmi v kočárcích).

Milka Day

Akce pro manažery různých úrovní firmy Kraft Foods v září v Harrachově v rámci školení zaměstnanců firmy. Pracovníci Správy KRNAP zajistili jednoduchou smyslovou hru teambuildingového charakteru pro 150 zaměstnanců. Hra byla sestavená tak, aby ji mohli během večerních tří hodin absolvovat všichni.

Druhý den navzdory nepříznivému počasí všech 250 zúčastněných dobrovolně pracovalo na stahování klestu v západních Krkonoších. Akce proběhla za mediální i fyzické podpory reprezentantky ČR v lyžování Šárky Záhrobské a samotného Krakonoše. Bez zapojení 50 zaměstnanců Správy KRNAP, zejména lesnického personálu a oddělení péče o návštěvníky, by akce nemohla být úspěšná tak, jak byla.

Nadnárodní společnost Kraft Foods věnovala Správě KRNAP 250 000 Kč na podporu horských luk v Krkonoších. Vzhledem všestranné spokojenosti je další plodná spolupráce předpokládána.

Rýchorskou boudu čeká změna

Radek Drahný

Krkonošské středisko ekologické výchovy Rýchorská bouda, které od roku 1976 provozuje Správa KRNAP, se dočkalo změny. V souvislosti s nutností hledání úspor jsme našli nájemce, který od listopadu objekt převzal do užívání.

Rýchorská bouda nabízela ubytovací služby s programem zaměřeným na ekologickou výchovu. Její provoz byl v minulých letech dotován částkou v rozmezí od 2,5 do 2,9 milionu korun ročně. Přes všechnu snahu se ztrátu nepodařilo snížit pod 1,9 milionu korun. Důvodem byla zejména klesající kupní síla, a tudíž i zájem naší cílové skupiny, kterou jsou zejména děti všech věkových kategorií.

Správa KRNAP proto s přístupem dobrého hospodáře hledala nájemce, který by objekt od listopadu převzal do pronájmu. Naším zájmem bylo, aby program zaměřený na ekologickou výchovu zůstal na boudě zachován.

Správa KRNAP získala prestižní ocenění Mosty 2011

Radek Drahný

Cenu Mosty 2011, resp. první místo v kategorii *Instituce veřejné správy*, získala Správa Krkonošského národního parku za projekt *Krkonoše bez bariér*. Národní rada pro zdravotně postižené tak ocenila letitou aktivitu Správy KRNAP o zpřístupnění Krkonoš hendikepovaným spoluobčanům.

Ocenění převzal z rukou patronky akce, paní Livie Klausové, ředitel Správy KRNAP Jan Hřebačka spolu s autorem projektu Krkonoše bez bariér Michalem Skalkou. „*Toto ocenění je pro nás velikou motivací. Vážíme si této zpětné vazby, která nás utvrzuje v tom, že aktivity, které děláme, mají smysl. Již nyní pracujeme na dalších, které, věřím, hendikepovaní návštěvníci hor uvítají,*“ uvedl ředitel Hřebačka. Záměrem projektu Krkonoše bez bariér bylo vytipování, zmapování a vyznačení vybraných tras pro hendikepované a zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci některých objektů Správy KRNAP (bezbariérové vstupy a toalety) a cest. Pracovníci Správy KRNAP v první fázi vytipovali deset tras, které byly vhodné pro cílovou skupinu bez nutnosti stavebních zásahů. Tyto trasy za aktivní spoluúčasti hendikepovaných zmapovali, popsali, zanesli do mapového podkladu, uveřejnili

tyto informace na internetu, vybavili turistickou infrastrukturou vhodnou pro cílovou skupinu, vyznačili v terénu a následně propagovali. Na projekt *Krkonoše bez bariér* navazují další projekty. V letošním roce k původně deseti trasám přibude dalších sedm, které projekt nynějších 33 km bezbariérových tras rozšíří o dalších přibližně deset kilometrů.

Projekt *Krkonoše bez bariér* s celkovým rozpočtem bezmála jeden milion korun byl spolufinancován z prostředků ERDF prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Dalšími nominovanými finalisty v kategorii *instituce veřejné správy* byl Magistrát města Olomouc, Městský úřad Příbram, Magistrát města Chomutov a Knihovna Jiřího Mahena v Brně.

Cena ředitele Správy KRNAP za rok 2011 má čtyři laureáty

Radek Drahný

Při druhém slavnostním předávání Cen ředitele Správy KRNAP² se jejími laureáty stali čtyři význačné osobnosti, které přispěly k rozvoji Krkonoš a povědomí o našich horách. Jsou jimi spisovatelka Marie Kubátová, významný lesnický odborník Theodor Lokvenc, fotograf Jiří Havel a lesník, bývalý ředitel Správy KRNAP Oldřich Lábek in memoriam.

„Smyslem tohoto ocenění je vyzdvihnout lidi, kteří svým životem a prací znamenali přínos pro Krkonoše,“ říká ředitel Správy KRNAP Jan Hřebačka. *„Myslím si, že jsme ve druhém ročníku těchto Cen ocenili lidi, kteří jsou s Krkonošemi neodmyslitelně spjatí a jejich přínos je nezanedbatelný a asi jen těžko zpochybnitelný,“* dodal Hřebačka.

Laureáti, resp. jejich zástupci, převzali z rukou ředitele Správy KRNAP Jana Hřebačky cenu v podobě historicky prvního zobrazení Krakonoše z Hellwigovy mapy Slezska z roku 1561. Pro Cenu ředitele Správy KRNAP vyrobil Krakonoše jako drátěné sošky Ladislav Šlechta z Harrachova. *„Když jsme uvažovali o podobě ceny, rozhodli jsme se pro sochu nejstaršího vyobrazení Krakonoše, tak jak jej známe z Hellwigovy mapy Slezska z roku 1561. Oslovili jsme místního řemeslníka dráteníka pana Šlechtu z Harrachova, který zručně zhotovil trojrozměrnou podobu tohoto Krakonoše technikou smyček,“* vysvětlil Hřebačka. Laureáti tak dostali unikátní cenu, certifikovanou navíc logem regionálního výrobku *Krkonoše – originální produkt®*. K výrobě jedné sošky bylo zapotřebí přibližně 30 metrů železného taženého žíhaného drátu, který pro potřeby pletení musí být tvárný a měkký. Výroba jednoho Krakonoše zabrala více než 30 hodin.

Dárkem pro oceněné i účastníky slavnostního večera byla také slavnostní premiéra nového krátkometrážního filmu o krkonošských lesích a úloze vody v nich s názvem *O lesa a vodě*, který pro Správu KRNAP v loňském roce natočil v rámci projektu *Jedny hory, jedny lesy*³ kameraman Libor Špaček. Předávání Cen ředitele Správy KRNAP zpestřilo i vystoupení školního orchestru ZUŠ Vrchlabí pod taktovkou Radka Hanuše.

Krátké videoportréty všech oceněných najdete na serveru YouTube.com, facebookovém profilu Správy KRNAP a na www.krnep.cz.

Nominace laureátů Ceny ředitele Správy KRNAP posílala v hojných počtech veřejnost. V letošním roce Výbor⁴ vybíral z těchto návrhů:

- Zdeněk Balcar – bývalý ředitel lesnické školy ve Svobodě nad Úpou
- Miloslav Bartoš – historik, bývalý ředitel Krkonošského muzea Správy KRNAP

² Cena ředitele Správy Krkonošského národního parku vyzdvihuje osobnosti, které svojí prací, výkony či občanskými aktivitami představují či představovaly významný přínos pro Krkonošský národní park či Krkonoše jako region.

³ <http://www.krnep.cz/jedny-hory-jedny-lesy/>

⁴ Výbor Ceny ředitele Správy KRNAP se skládá z vedoucího oddělení styku s veřejností (Radek Drahný), náměstka ředitele (Jakub Kašpar), předsedy Svazku měst a obcí (Jan Sobotka) a náčelníka Horské služby Krkonoše (Adolf Klepš).

- Jiří Bašta – šéfredaktor časopisu Krkonoše – Jizerské hory
- Jiří Dvořák – redaktor časopisu Krkonoše – Jizerské hory
- Adolf Goerner – dobrovolný ochránce přírody
- Antonín Hájek – bývalý ředitel Lesního závodu
- Jiří Havel – fotograf
- Karel Hník – fotograf
- Slávka Hubačíková – lidová vypravěčka
- Petr Kadleček – lesník, bývalý pracovník Správy KRNAP
- Čestmír Klos – bývalý pracovník Správy KRNAP, novinář, redaktor Českého rozhlasu a serveru Česká pozice
- Milena Kociánová – bývalá pracovnice Správy KRNAP
- Ctibor Košťál – fotograf
- Marie Kubátová – spisovatelka, autorka desítek knih z Krkonoš a o Krkonoších
- Oldřich Lábek – lesník, bývalý ředitel Správy KRNAP
- Theodor Lokvenc – lesnický specialista
- Jan Luštinec – pracovník Správy KRNAP, Krkonošské muzeum Jilemnice
- Zdeněk Papír – bývalý ředitel Lesního závodu
- Ota Pavlíček – propagátor Krkonoš
- Eliška Pilařová – bývalá pracovnice Správy KRNAP, redaktorka Českého rozhlasu
- Jiří Rohlík – vydavatel map
- Jan Štursa – dlouholetý pracovník a někdejší ředitel Správy KRNAP, botanik
- Jana a František Tauchmanovi – vedoucí Špindleráčku
- František Vaculík – lesník
- Václav Veselý – bývalý pracovník Správy KRNAP
- Dušan Vodnárek – učitel

Film z Krkonoš získal mezinárodní ocenění

Radek Drahný

Krátkometrážní film O lese a vodě, který pro Správu Krkonošského národního parku v loňském roce natočil kameraman Libor Špaček (www.escapetonature.eu) získal cenu za nejlepší film v kategorii Příroda na 7. mezinárodním filmovém festivalu Film Art & Tourism Festival 2012 ve Varšavě.

„Patnáctiminutový snímek se snaží přiblížit divákovi krásu krkonošských lesů a význam vody pro celou přírodu. Jedná se o netradiční spojení záběrů krajiny, vodního prostředí i zvířat, která kolem vody a v lese žijí,“ říká ředitel Správy KRNAP Jan Hřebačka.

Film vznikl v rámci projektu *Jedny hory, jedny lesy*, který je spolufinancován z prostředků ERDF prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Zhlédnout jej můžete zde: <http://www.youtube.com/watch?v=JF-xK403XXs>

Správa KRNAP uspěla s novými projekty

Radek Drahný

Správa Krkonošského národního parku uspěla se svými projekty v Operačním programu Životní prostředí. V poslední výzvě bylo podpořeno sedm našich projektů zaměřených na opravy lesních cest a turistických chodníků, rekonstrukci návštěvnického střediska, omezování populací invazivních rostlin a tvorbu lesních hospodářských plánů v celkové výši přesahující 208 milionů korun.

Opraveny budou lesní cesty sloužící k hospodaření v krkonošských lesích ve východních (27 230 346 Kč) i západních Krkonoších (14 066 334 Kč). Rekonstrukcí projdou i turistické chodníky Velveta (1 018 920 Kč) a Vosecká bouda–Tvarožník (3 305 335 Kč). Podpořeným projektem je i vznik Hlavního návštěvnického střediska Krkonošského národního parku, které vznikne z expozic Kámen a život a Lidé a hory v Krkonošském muzeu ve vrchlabském klášteře. Problematiku šíření nepůvodních druhů rostlin pak řeší projekt Prevence a omezování populací invazivních rostlin v KRNP a jeho ochranném pásmu (10 765 008 Kč). Posledním podpořeným projektem je Tvorba lesních hospodářských plánů pro lesy ve správě Krkonošského národního parku (30 447 156 Kč).

V současné době čekáme na zprávu řídicího výboru OPŽP MŽP, vyřízení nezbytné administrativy a uzavření smluv. Poté začne samotná realizace uvedených projektů.

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Terénní motorky a čtyřkolky do lesa nepatří

Radek Drahný

Jezdci na čtyřkolkách a terénních motocyklech jsou v letních měsících velkým problémem, kterému musí Správa Krkonošského národního parku čelit. Kromě kontrol Správa KRNP začala na některá místa instalovat pevné zábrany, které mají za cíl zamezit vjezdu do lesa. V červenci pracovníci Správy KRNP instalovali zábrany na okraj lesa v Bolkově.

Jedná se o klasické dřevěné zábrany postavené podél okraje lesa. Ty jsou navíc doplněny páskou s textem *Zákaz vstupu* a standardizovanými samolepkami se známým piktogramem *Zákaz vstupu*. Hlavním smyslem tohoto opatření je zamezit motorkářům vjezdu do lesa. Navíc v případě Bolkova se jedná i o opatření, které má za cíl ochránit cennou botanickou lokalitu, na níž rostou lilie zlatohlavé. Právě jejím středem dosud vedla trať, kterou jezdci s oblibou využívali.

Motorkáři vjezdem do lesa porušují platné zákony. V některých případech ničí botanické lokality. Kromě toho jejich hlučná jízda ruší zvěř i klid místních obyvatel.

S odstupem času lze říci, že toto opatření bylo efektivní, protože jízdy motorkářů danou lokalitou ustaly.

Opravili jsme Jantarovou cestu

Radek Drahný

Ministr životního prostředí České republiky Tomáš Chalupa a náměstek ministra životního prostředí Polska Janusz Zaleski spolu s řediteli obou Krkonošských národních parků Janem Hřebačkou a Andrzejem Rajem 12. července slavnostně zahájili opravu Jantarové cesty. Ta spojuje přes hřeben Krkonoš oba státy. Cesta byla opravena tradičním způsobem – štětováním – který se v Krkonoších používá po staletí. Její oprava byla dokončena ještě před zimou.

„Turisté Krkonoše vždy vyhledávali kvůli jejich kráse jak v zimě, tak v létě. Jantarová cesta je příslibem, že si Češi, Poláci a další návštěvníci hor najdou cestu do této části Krkonoš ještě ve větším počtu,“ řekl ministr životního prostředí ČR Tomáš Chalupa. Zástupce polské delegace, náměstek ministra Janusz Zaleski dodal: *„Pevně věříme, že i v příštích desetiletích a staletích budou Krkonoše*

pohořím, kam budou lidé s radostí jezdit odpočívát, poznávat a obdivovat přírodu, protože právě zde bude i nadále příroda mít své nezpochybnitelné místo a právo na ochranu“.

Oprava Jantarové cesty byla součástí projektu *Rekonstrukce turistických chodníků ve východních Krkonoších*, spolufinancovaného na české straně z prostředků Operačního programu Životní prostředí. Jednalo se o cca 500 metrů dlouhý úsek cesty, která byla v zoufalém technickém stavu a která byla opravena tradiční technikou zvanou štětování, užívanou v Krkonoších po staletí. Výběrové řízení vyhrála s cenou 1,991 mil. Kč kamenická firma Tomáš Drábek z Horního Maršova. Rekonstrukce byla reálně zahájena v pondělí 9. července. Základní kámen, na nějž ministři poklepalí při slavnostním zahájení rekonstrukce, byl umístěn přímo na státní hranici.

Jantarová cesta je jedním z úseků Slezské cesty. Je ohraničena Luční boudou a Karpaczem. Její název pochází z roku 1997, kdy byla otevřena jako hraniční přechod pro pěší. Samotná Slezská cesta existuje již od IX. století a byla důležitou krkonošskou spojnici z Čech do Polska. Odpojovala se od Kladské stezky a pokračovala přes Hostinné, Vrchlábí, Výrovku k Hamplově boudě a do Karpacze.

Zahájení rekonstrukce bylo vyvrcholením Dne Krkonoš. Při něm se mohli návštěvníci zastavit na čtyřech stáncích (Kovárna, Luční bouda, Domek Mysliwski /PL/ a Spalona Strażnica /PL/), kde pro ně pracovníci Správy KRNAP a KPN připravili různé soutěže. Zároveň se dozvěděli mnoho zajímavého o okolní přírodě. *„Kromě ekovýchovného programu pro veřejnost jsme měli v rámci Dne Krkonoš možnost našeho pana ministra a polského pana náměstka seznámit s jedinečnými fenomény Krkonoš a pohovořit o přeshraniční spolupráci obou národních parků. Seznámili se s nově upravenou bezbariérovou hraniční trasou, která vede po polské straně i s Úpským rašeliništěm, bilaterálním mokřadem světového významu,“* uvedl ředitel Správy KRNAP Jan Hřebačka k celodennímu programu.

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Správa KRNAP vydala nové brožury

Radek Drahný

Čtyři nové brožury o historii a přírodě Krkonoš vydala Správa KRNAP. Dvě brožury *Lesy Krkonošského národního parku a péče o ně* a *Mrtvé dřevo – živý les* byly podpořeny prostředky ze Státního fondu životního prostředí České republiky. *Příběh lesa – devět století krkonošských hvozdů* byl podpořen prostředky Operačního programu přeshraniční spolupráce 2007–2013 Česká republika – Polská republika pro realizaci mikroprojektů. Tyto tři tituly budou zdarma k dispozici na vybraných akcích Správy KRNAP a v hlavním informačním centru Správy KRNAP ve Vrchlábí. Poslední knihou je *Nejstarší obrazová mapa Krkonoš*, která je v prodeji na všech prodejních místech Správy KRNAP.

Brožura *Mrtvé dřevo – živý les* čtenáři přibližuje význam tlejícího dřeva pro lesní ekosystém. Mnohým by se mohlo zdát, že suché stojící stromy či padlé kmeny – stejně jako suché větve – nemají v lese co dělat. Zejména na území národních parků, kde je dáván maximální prostor pro přirozený vývoj lesa, je opak pravdou. Potravu i domov v mrtvém, resp. odumřelém dřevu nacházejí mnozí obyvatelé lesa. Je tedy nezbytnou součástí a základem živého lesa.

Lesy Krkonošského národního parku a péče o ně zasvěcuje čtenáře do problematiky hospodaření v lesích na území národního parku. Lesy jsou cenný komplex s mozaikou stanovišť a míst, ovlivňovaných více či méně člověkem. Jejich zachování a zlepšení celkového stavu, struktury a stability je jedním z prvořadých cílů pracovníků národního parku. Zároveň lesy představují žijící kroniku lidského působení v regionu. Naděje na skutečné zachování krkonošských lesů, obnovu jejich struktur a rozvoj všech přínosů, které les představuje pro krajinu i člověka, se stává skutečností. Je podmíněna zachováním pokorného přístupu člověka k přírodě, která pro něj představuje skutečně otevřenou knihu.

Brožura *Příběh lesa – devět století krkonošských hvozdů* se věnuje vývoji krkonošských lesů. V minulosti byly zdejší hvozdové hluboké, svobodné a neprostupné. Přibližně od 11. století ale do jejich života vstoupil člověk a dlouhá tisíciletí klidu vystřídala období rychlých změn. Odlesnění ve středověku kvůli stříbrným dolům, plavení dříví, svážení dříví na rohačkách, živelné i hmyzí kalamity, to vše jsou fenomény, které v brožuře najdete popsány.

Brožury *Lesy Krkonošského národního parku a péče o ně*, *Mrtvé dřevo – živý les* i *Příběh lesa – devět století krkonošských hvozdů* lze také stáhnout z našich internetových stránek <http://www.krnep.cz/propagacni-letaky-a-brozury/>.

Poslední novinkou je kniha *Nejstarší obrazová mapa Krkonoš*. Jedná se o druhé, upravené vydání knihy *Nejstarší obrazová mapa Krkonoš* kronikáře Šimona Hüttela, nyní rozšířené o nové poznatky a o kapitoly *Zpráva o stavu královských lesů na Trutnovsku z roku 1609* a *Seznam boudařů z Velké a Malé Úpy roku 1644*. Autory textů jsou Miloslav Bartoš, Jiří Louda a Pavel Klimeš. Součástí knihy je i skládaná mapa – rekonstrukce nejstarší obrazové mapy Krkonoš. Kniha bude v prodeji za 169 korun. Reprodukci mapy je možné zakoupit i zvlášť za cenu 39 korun.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

Cíl 3 / Cel 3
2007-2013

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Projekt je spolufinancován z prostředků ERDF prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Miss louka je na Benecku

Radek Drahný

Miss louka si v letošním třetím ročníku vybírá oddechový čas. Letos se sešly Správě KRNAP koncem léta jen tři příspěvky a diskuse poroty nebyla nijak dlouhá. Dřevěnou tabulku s nápisem Miss louka 2012 dostane tentokrát jen jedna louka, nikoli tři jako v minulých letech. Je to louka nenápadně schovaná ve vlhkém dolíku pod lesem, nedaleko silnice stoupající na Benecko.

Letošní Miss louka se nachází se Štěpanické Lhotě „Ve Volšíčkách“ kousek od lanovky se sjezdovkou Kejnosa a Liška. „Mnozí lyžaři si po ní v zimním období po sněhové pokrývce krátí cestu ke svým ubikacím, aniž by měli ponětí, jak je tato louka krásná v květu – okolo června. Také je však nutností poukázat na období jara, kde se v bezprostřední blízkosti louky a potoka nacházejí velké plochy bledule jarní. Louka Ve Volšíčkách postupem let přidává rok od roku na své kráse především na začátku léta. Asi tak před dvaceti lety to byla obyčejná podmáčená louka s jílovitou půdou a ve spodní části, kde není tolik vlhko (p. č. 968), bývalo políčko s bramborami. Postupem doby se vytrácel čas na sekání a sušení louky dvakrát do roka a začala se sekat jednou do roka, což podpořilo rozšíření některých druhů rostlin. Dnes je louka domovem například orchidejí prstnatců, vemeníků zelenavých, pětiprstky žežulníku, roste zde také kýchavice, suchopýr, kuklík potoční, rdesno, sítina, přeslička rolní, silenka široolistá, pomněnka a mnoho dalších,“ uvedla Dana Honců z Horních Štěpnic ve své nominaci.

Další příspěvek popisuje naopak louku suchou a výslunnou. Soutěžní příspěvek podtrhuje nezbytnou přítomnost člověka, který se o louku stará, a jeho ukotvení v místě. Druhou přihlášenou je louka ve Františkově. „Louka patří panu Stanislavu Soukupovi, který se zde narodil 13. prosince 1930. Pan Soukup zde ještě dnes hospodaří, sám žije v malé chaloupce, pěstuje malou cibuli, mák, jahody, brambory, výborné okurky-nakladačky, salát, kedlubny a mimo jiné mnoho krásných květin, speciálně růží. Růže z Krkonoš voní úplně jinak než růže koupené v hypermarketu! Jsou to květiny opravdové, ne „umělé“! Děda – můj tchán – mi vloni natrhal kytici k padesátinám a skutečně to byla kytice

s velkým K. Nedovedu si představit, až tu děda jednou nebude, jak nám všem budou jeho kytičky chybět. Zbyte tu po něm alespoň ohromný sad plný jablíček, třešní, švestek, hrušek. Strašně ráda bych starého pána něčím potěšila, třeba tím, že by jeho louka vyhrála, popř. že by se jeho květy dostaly až do vašeho časopisu," píše Miroslava Soukupová z Liberce.

Poslední příspěvek nás zve na louku, o kterou se starají zaměstnanci Správy KRNAP, čili pořadatelé soutěže. Je to jedna z mnoha jejich klientek, v tomto případě na horním okraji zaniklé vsi s překrásným rozhledem do kraje. „Netušila jsem, že taková louka vůbec ještě existuje. Rozkládá se v horní partii pravostranného svahu Sklenářovického potoka v okolí dávno už neexistující staré vápenky. Jestli existuje ráj, chodí se tam po takové louce. Je tichá, tajemná, něžná, zároveň však z ní na člověka dýchá síla a prazáklad dávných věků. Botanik KRNAP našel při monitoringu dvacetimetrového pruhu této louky, rozděleného do malých čtverců, kolem 60 druhů bylin a trav. Rostou tam vedle sebe kytky roztodivných barev, velikosti a výšky a dohromady s trávou tvoří neuvěřitelně pestrou mozaiku. Pokud si budete chtít dopřát pohled na tuto louku, tak až příští rok. Začátkem srpna byla pokosena, což způsobí, že zůstane zdravá a bude napříště ještě hezčí. Ale pozor: neupozorňujte na ni žádný rozcestník a nevede k ní cyklostezka. Člověk k ní musí dojít po svých,“ tak popsala svou nominaci Jana Březinová z Třebíče.

8. KRKONOŠSKÉ MUZEUM

Olga Hájková a kol.

Nové expozice

Krkonošské muzeum Jilemnice

Ve východním křídle prvního poschodí zámku byla interiérová zámecká expozice Jan hrabě Harrach (ze života českého kavalíra) obsahující pracovnu, ložnici, salon a dámský salonek s harrachovským mobiliářem doplněna *zámeckou jídelnou*. Na její instalaci se opět podílela PhDr. Naděžda Kubů.

Výstavy

Krkonošské muzeum Vrchlabí (KMV)

Klášter – ambit:

13. 12. 2011 – 8. 4. 2012: *Staletí lyžařského vázání*. Výstava představila charakteristické i výjimečné kousky; návraty do lyžařské minulosti umocnila projekce dobových snímků. (Kurátor J. Louda ve spolupráci s A. Sukem.)

19. 4. – 24. 6.: *Jak semena putují krajinou*. Kterak jsou semena vybavena na pohyb a kdo jim v pohybu pomáhá, prezentovala výstava, koncipovaná jako putovní, mj. prostřednictvím mikrofotografií. Součástí vernisáže byla přednáška ing. V. Holubce z odd. genové banky VÚRV v Ruzyni o květeně Patagonie. Pro skupiny návštěvníků byly organizovány komentované prohlídky výstavy, pro děti výtvarná dílna. (Kurátor L. Harčariková.)

4. 7. – 9. 9.: *Od koňadry po metál*. Pestrá přehlídka přírůstků do muzejní sbírky za posledních 7 let. (Kurátoři odborní pracovníci muzea.)

18. 9. – 2. 12.: *Krkonoše objektivem Karla Hníka*. Snímky z let 1980–2010 v tvorbě jubilujícího krkonošského fotografa. (Kurátor B. Zázvorková.)

15. 12. 2012 – 14. 4. 2013: *Novodobá architektura Krkonoš*. Ohlédnutí za proměnami krkonošské architektury v uplynulém století, pohled na výstavbu současnou a vize studentů Fakulty architektury ČVUT v Praze pod vedením architektů V. Aulického a V. Kándla.

(Kurátoři J. Louda a O. Hájková.)

Klášter – malá výstavní místnost:

13. 12. 2011 – 8. 4. 2012: *Staletí lyžařského vázání*. Výstava představila charakteristické i výjimečné kousky; návraty do lyžařské minulosti umocnila projekce dobových snímků. (Kurátor J. Louda, ve spolupráci s A. Sukem.)

17. 5. – 24. 6.: *Rozehraná zahrada šneků*. Výstava prací výtvarného oboru žáků Základní umělecké školy ve Vrchlabí. (Kurátor J. Skálová.)

4. 7. – 9. 9.: *Od koňadry po metál*. Pestrá přehlídka přírůstků do muzejní sbírky za posledních 7 let. (Kurátoři odborní pracovníci muzea.)

15. 9. – 25. 11.: *Když se ohlédnu, vidím...sklo*. Autorská výstava mladé vrchlabské výtvarnice Terezy Hanušové, prezentující tavené plastiky, ryté, lehané, malované aj. sklo. (Kurátor O. Hájková.)

12. 12. 2012 – 6. 1. 2013: *Vánoční pohlednice*. Na šest stovek pohlednic z konce 19. století až do současnosti zapůjčili sběratelé J. Hainiš z Janských Lázní a J. Ďoubalík z Vysokého n. J. (Kurátor L. Dušek.)

Klášter – vestibul:

červen: *Krkonoše očima dětí*. Práce z 33. ročníku výtvarné soutěže. (Připravilo pracoviště environmentální výchovy a vzdělávání Správy KRNAP.)

Č.p. 222, nám. Míru – výstavní síň:

21. 1. – 22. 4. 2012: *Zvířata, hory a lidé na fotografiích Josefa Kalenského*. Jubilující vrchlabský rodák, cestovatel, fotograf a krkonošský patriot poprvé vystavoval v KMV. Výstavu uvedl RNDr. M. Bursík. 7. 2. proběhla přednáška autora o cestě do Kolumbie v rámci Muzejních úterků „Pod kočkou“. (Kurátor O. Hájková.)

4. 5. – 22. 7.: *Jak včela med dělá aneb včelaření v Krkonoších*. Včelstvo jako superorganismus, včelařův rok, med a ostatní včelí produkty, historie včelaření v Krkonoších... To je pouze výběr témat, která rozvedla výstava s bohatým doprovodným programem: 15. 5. – přednáška J. Materny *Jak začít včelařit*, 1. 6. – *Medová muzejní noc* (viz níže), 12. 6. – beseda s dlouholetými krkonošskými včelaři Hejralem a Noskem z Roprachtic *Včelařit nás učil děda, za války...*, komentované prohlídky tvůrců výstavy, pracovní listy pro děti. Výstava proběhla v rámci projektu Zahrady živé kultury (viz Projekty). (Kurátoři L. Dušek a J. Materna.)

31. 7. – 30. 9.: *Bejvávalo... Fotografické vzpomínky Karla Hníka*. Unikátní svědectví zanikajícího světa tradičních krkonošských řemesel na výstavě, koncipované jako putovní, kterou zahájil publicista Čestmír Klos. (Kurátor B. Zázvorková.)

9. 10. – 25. 11.: *Paní, nesu Vám psaní!* Výstava filatelických celistvostí dokumentujících 175 let vrchlabských pošt. (Kurátoři B. Zázvorková a J. Louda ve spolupráci s předsedou Klubu filatelistů Vrchlabí J. Berrem.)

4. 12. 2012 – 24. 2. 2013: *Tiskařská dílna na kostelním náměstí*. Pohled do vrchlabské tiskařské dílny Wenzela Langhammera, produkující koncem 18. a v 1. pol. 19. století tzv. svaté obrázky. Výstava ze sbírky muzea, oživená výtvarnou dílnou pro děti. (Kurátor H. Švecová.)

Č.p. 222, nám. Míru – přednášková místnost:

8. 6. – 8. 7.: *Strom*. Výstava prací žáků Základní školy praktické a Základní a mateřské školy při nemocnici ve Vrchlabí. (Kurátor J. Skálová.)

V rámci projektu Zahrady živé kultury (viz Projekty) realizovalo KMV vánoční výstavu v partnerském Muzeu Ceramiki v polském Boleslavci (kurátor L. Dušek) a spolupracovalo s Vlastivědným muzeem v Šumperku na výstavě tisků W. Langhammera (kurátor H. Švecová). KMV zapůjčilo v roce 2012 ze svých sbírek celkem 112 exponátů muzeím v Hořicích, Liberci, Šumperku, Turnově, Gymnáziu ve Vrchlabí, Nadaci Nepál, soukromým osobám a v rámci Správy KRNP Krkonošského muzeu v Jilemnici a pracovišti environmentální výchovy a vzdělávání. Pro své výstavy si zapůjčilo 736 předmětů, zejména na včelařskou výstavu (NZM Praha, SOKA Trutnov, MP Trutnov, SOA Litoměřice, MVM Železnice, Muzeum krkonošských řemesel Poniklá) a na výstavu vánočních pohlednic.

Krkonošské muzeum Jilemnice (KMJ)

Zámek:

26. 11. 2011 – 11. 3. 2012: *Iva Hüttnerová: Obrázky*.

15. 3. – 22. 4.: *Veselé Velikonoce*.

25. 4. – 27. 5.: *Pochváleno budiž světlo*.

15. 6. – 30. 9.: *Sklářská sláva*. Výstava k 300. výročí první písemné připomínky novosvětské sklárny.

5. 10. – 11. 11.: *Oldřich Kulhánek: Obrázky*. Jedna z posledních výstav za života tohoto světoznámého umělce. Při vernisáži obdrželo muzeum od Svazu českých filatelistů čestné uznání Za zásluhy o rozvoj filatelie.

od 30. 11.: *Krkonošské Vánoce*. Výstava, na níž byla vystavena zhruba tisícovka exponátů, se konala ve všech výstavních prostorách zámku i v č. p. 1 a v zámecké jídelně.

Výstavní síň v č. p. 1:

6. 12. 2011 – 4. 3. 2012: *Krkonošské Vánoce*. Výstava skvělých cukrářských výrobků Střední školy gastronomie a služeb v Nové Pace, betlémů, vánočních ozdob apod.

24. 4. – 13. 5.: *Dobrá káva sílu dává*.

18. 5. – 18. 11.: *Brambory a kaše, to je strava naše*.

Erbovní sál v č. p. 1:

7. 2. – 22. 4.: *Zdenko Feyfar – výběr z fotografické tvorby*. Komorně laděná akce s řadou vynikajících snímků.

12. 6. – 14. 10.: *Ing. Josef Voříšek: Prázdniny v Košťálově roku 1941*.

19. 10. – 27. 11.: *Václav Horáček: Výběr z malířské tvorby*.

Největší ohlas měly výstavy Krkonošské Vánoce a Sklářská sláva, ale s vřelým přijetím se setkaly i všechny ostatní akce. Výstavu Sladký život s čokoládou KMJ zapůjčilo Muzeu v Ostrově nad Ohří a Městskému muzeu v Úpici. Významně se podílelo na realizaci výstav František Kaván: Výběr z tvorby (Galerie města Trutnova) a František Kaván symbolistní a dekadentní (Národní galerie v Praze). Významné soubory zapůjčilo rovněž Muzeu Českého ráje v Turnově, Národnímu muzeu v Praze a

Uměleckoprůmyslovému muzeu v Praze. Celkem zapůjčilo 903 sbírkových předmětů, vypůjčilo si 309 předmětů.

Památník zapadlých vlastenců Paseky nad Jizerou (PZV)

Výstavní místnost:

7. 5. 2011 – 5. 5. 2012: *Z muzejního depozitáře*. Předměty každodenní potřeby z minulého a předminulého století z domácností, hospodářství i řemeslných dílen.

12. 5. 2012 – 30. 4. 2013: *Řemeslo má zlaté dno*. Tradiční místní řemesla představená prostřednictvím nástrojů, nářadí, polotovarů a výrobků ze sbírky muzea.

Chodba:

9. 12. 2011 – 30. 10. 2012: *Přijmi tento dárek, jest to z poutí obrázek*. Výstava více než 150 svatých obrázků s postavami z Nového zákona, prvními mučedníky, zakladateli řeholí, zemskými patrony a národními světci.

8. 12. 2012 – 31. 10. 2013: *Svědectví starých stavebních plánů. Jak se dřív na Pasecku stavělo*. Výstava stavebních plánů roubených i zděných domů z 2. poloviny 19. a z počátku 20. století. (Spoluautor výstavy J. Louda, KMV.)

Pro výstavní účely si PZV vypůjčil od jiných institucí 20 sbírkových předmětů, 3 ze své sbírky zapůjčil.

Lesnicko-myslivecká expozice Šindelka Harrachov

8. 6. – 1. 7.: *Medvěd na Šindelce*. Poslední krkonošský medvěd a další vyhubené šelmy Krkonoš – rys ostrovid a kočka divoká – oživily stálou expozici. (Kurátor J. Šimurda.)

Další akce pro veřejnost

Krkonošské muzeum Vrchlabí

Vedle doprovodných akcí přímo vázaných na jednotlivé výstavy uspořádalo KMV další tradiční i netradiční akce pro veřejnost. Šestice zimních úterků patřila cyklu oblíbených posezení se zajímavými hosty „Pod kočkou“ v č. p. 222. 10. 1. hovořil vrchlabák Jan Červinka, jeden z předních představitelů československého horolezectví a fotograf, o zážitcích z expedic a jejich zákulisí. 24. 1. mladá režisérka Tereza Bílová představila svůj dokument *Cesta domů – příběh autorčiny babičky*, která prožila válku a následný odsun z Maďarska do sudetské vesnice Maršov. 7. 2. přenesl přítomné cestovatel a fotograf Josef Kalenský do Kolumbie za národními parky a pralesními indiány. 21. 2. Ondřej Vašata z Muzea Podkrkonoší v Trutnově hovořil o české menšině ve většinově německých oblastech Krkonoš v rozmezí let 1870–1938 a Jiří Louda z KMV o konkrétním příkladu české menšinové školy ve Vrchlabí. 6. 3. seznámil Viktor Goliáš z Přírodovědecké fakulty UK v Praze s výzkumem radioaktivních pramenů v Krkonoších a 20. 3. cyklus muzejních úterků uzavřel přírodovědec Správy KRNP a fotograf Jan Vaněk povídáním o nejmenších živočiších Krkonoš.

Z výstavy *Jak včela med dělá* tematicky čerpal osmý ročník Muzejní noci nazvaný *Medová muzejní noc*, který proběhl 1. 6. ve čtyřech historických domcích a zejména na jejich zahradě. Atraktivní program přilákal několik stovek návštěvníků: komentované prohlídky výstavy *Jak včela med dělá...*, přednáška MUDr. Jiřího Brožky o léčebných účincích včelích produktů, ukázky vytáčení medu, loutková pohádka „O medvídkovi Medouškovi“ pro nejmenší (divadlo Mimotaurus), vystoupení Big Bandu ZUŠ ve Vrchlabí, soutěže, hry a dílny pro děti, ochutnávka medu od místních včelařů, prodej včelích produktů, medové občerstvení.

I na rok 2012 připravili pracovníci muzea tři terénní exkurze *Toulky historií*. 5. 5. vedl L. Dušek zájemce o tragické příběhy hor na hřebeny Krkonoš, 8. 9. O. Hájková a geolog a speleolog RNDr. Radko Tásler uspořádali výlet na Hornomaršovsko za medvědem, jeskyněmi a vstavači a 6. 10. zopakoval J. Louda stále žádanou exkurzi za krkonošskou lidovou architekturou na Hornoštěpanicku. Neodmyslitelnou součástí letní muzejní nabídky byl 15. ročník *Řemeslnického léta*, organizovaný Hanou Švecovou ve čtyřech historických domcích, na němž prezentují svůj um řemeslníci tradičního i netradičního zaměření.

Masopustní, velikonoční, svatojánská, dožínková a vánoční akce proběhly v rámci projektu *Zahrady živé kultury* (viz Projekty). Muzejní program akcí roku 2012 vyvrcholil tradičním *Štěpánským*

koncertem v klášterním kostele sv. Augustina. V předvánočním čase se KMV stalo netradičně dějištěm dobročinné akce Knihobraní, pořádané o. s. Tamar.

Krkonošské muzeum Jilemnice

20. 2.: Erbovní sál – slavnostní koncert k založení obecně prospěšné společnosti Krkonošské metro.
23. 2.: Č. p. 1 – návštěva polské delegace ředitelů muzeí spojená se speciální prohlídkou muzea.
15. 3.: Erbovní sál a bar před Erbovním sálem – při vernisáži Veselé Velikonoce firma Chocolaterie Willy & Pauli Praha nabídla odbornou přednášku o historii a výrobě čokolády a prodej kvalitních čokoládových výrobků.
16. 3.: Erbovní sál – host Mgr. Václava Benešová: přednáška o Svaté zemi.
23.4.: Erbovní sál – host prof. doc. Petr Kaňka: pořad s názvem Ze života hudebního skladatele Zdeňka Fibicha.
13. 5.: Erbovní sál – jarní koncert dětského pěveckého sboru a Komorního sboru z Jablonce nad Jizerou.
19. 6.: Erbovní sál – host PhDr. Lubomír Sršeň: přednáška Odhalovaná tajemství portrétů ve sbírkách Národního muzea.
28. 6.: Erbovní sál – v rámci Partnerských hudebních dnů 2012 se konal koncert ZUŠ Vrchlabí a Musikschule Baunatal.
4. 7.: Erbovní sál – Jordi's chocolate – prodej a prezentace čokoládových výrobků.
11. 7.: Zámek, město, zámecké nádvoří – Krakonošovy letní podvečery: rozšířené a noční prohlídky muzea, koncert Pocta Janu hraběti Harrachovi.
13. 7.: Krakonošovy letní podvečery: rozšířené prohlídky – Zvědavá ulička, kostel sv. Vavřince.
13. 9.: Erbovní sál – Dny evropského dědictví. Host PhDr. Jan Mergl: přednáška 300 let harrachovských skláren.
15. 9.: Zámek – v rámci Dnů evropského dědictví speciální prohlídka výstavy Sklářská sláva.
18. 9.: Erbovní sál – koncert ZUŠ Jilemnice pro Gymnázium Jilemnice pod vedením p. učitele J. Horáčka.
20. 9.: Erbovní sál – host P. Marek a O. Vácha. Přednáška Věda a víra (ČKA).
11.10.: Erbovní sál – host doc. Jaroslav Šebek: přednáška a beseda na téma „Kříž versus národ? Křesťané za I. republiky“ (ČKA).
15.10.: Výstavní síň v č. p. 1a Erbovní sál – autogramiáda O. Kulhánka, křest známky a příležitostná poštovní přepážka.
19.10.: Zámecké nádvoří a Erbovní sál – představení unikátního modelu jilemnického zámku zhotoveného pro Park miniatur Dolního Slezska v polských Kowarech.
29. 10.: Erbovní sál – koncert u příležitosti státního svátku.
30.11.: Erbovní sál a bar před Erbovním sálem – v rámci vernisáže výstavy Krkonošské Vánoce proběhly ochutnávky a prodej čokolády Chocolaterie Willy & Pauli Praha. Zároveň probíhaly ukázky řezby králických figurek řezbářem ing. Josefem Komárkem.
7. 12.: Erbovní sál – uvedení a autogramiáda nové knihy Václava Žmolíka „Příběhy předmětů.“
11. 12.: Erbovní sál – předvánoční večer: pásmo hudby, vyprávění a poezie (ČKA).
13.12.: Erbovní sál – přednáška Dr. Doroty Jasnowské na téma Polské Vánoce.

Památník zapadlých vlastenců Paseky nad Jizerou

27. 10. představili v prostorách Památníku příznivci Pasek nad Jizerou manželé Klempířovi film *Krkonošské poudačky a vzpomínání Slávky Hubačkové*, který natočili za svého pobytu v Pasekách v létě 2012.

Publikační, přednášková a výzkumná činnost, mediální prezentace muzea

Krkonošské muzeum Vrchlabí

Publikace muzea:

V roce 2012 vydalo KMV, resp. Správa KRMAP, 2. rozšířené vydání publikace o nejstarší obrazové mapě Krkonoš, tzv. Hüttelově mapě z poslední čtvrtiny 16. století, jejíž rekonstrukce je jedním z nejcennějších sbírkových předmětů KMV. Oproti prvnímu vydání z roku 1997, za nímž stojí Státní okresní archiv v Trutnově, nese druhé vydání název *Nejstarší obrazová mapa Krkonoš*, základní stať Miloslava Bartoše o mapě samé je rozšířena a doplněna třemi novými kapitolami: otázka autorství mapy (M. Bartoš), prepis zprávy úředníků kutnohorských dolů z roku 1609 (Jiří Louda) a soupis boudařů z roku 1644 (Pavel Klimeš). Stabilní součástí publikace zůstal rejstřík místních a pomístních názvů s odkazy v mapě. Kniha formátu A4 má 64 stran, německé, anglické a polské resumé a její součástí je volně vložená reprodukce mapy o rozměru 40 x 50 cm.

Publikační, přednáškové, výzkumné a vzdělávací aktivity odborných pracovníků:

Mgr. Libor Dušek (etnolog) pravidelně přispíval do časopisu Krkonoše – Jizerské hory (14 příspěvků), zejména rozhovory s pamětníky v rámci rubriky Návštěva. Je také autorem textů propagačních letáků

vydaných pro projekt Zahrady živé kultury (viz Projekty). Co se výzkumných aktivit týče, pokračuje v etnologickém terénním výzkumu formou sběru primárních dat prostřednictvím řízených rozhovorů s pamětníky (proběhlo celkem 25 rozhovorů s 18 pamětníky, které jsou zaznamenávány na diktafon), jehož průběžným výstupem je publikace části vybraných rozhovorů v časopisu Krkonoše – Jizerské hory. Dále provádí mapování současných betlemářů v Krkonoších a Podkrkonoší a současných včelařů (zejm. v souvislosti s přípravou výstavy o včelaření v Krkonoších). V červnu 2012 organizoval a vedl 11 studentům KSV FF Univerzity Pardubice antropologický terénní výzkum v Krkonoších a Podkrkonoší, jehož některé výstupy byly publikovány v časopisu Krkonoše – Jizerské hory. Z přednáškové činnosti jmenujme dvě přednášky o životě v Krkonoších a krkonošských poudačkách pro ZŠ z Roudnice nad Labem, které proběhly na Hřiběcích Boudách. V rámci sebevzdělávacích aktivit zahájil studium základního kurzu Školy muzejní propedeutiky a zúčastnil se konferencí o kulturně-historickém dědictví v Praze, konference s česko-sudetoněmeckou tematikou v Ústí nad Labem, konference o Židech v Trutnově a přednášky K. Andrese o mechanických betlémech ve Vysokém n. J.

Mgr. Olga Hájková (vedoucí muzea, archeolog) redakčně pracovala na druhém vydání publikace Nejstarší obrazová mapa Krkonoš (viz výše) a byla konzultantem dvou diplomových prací s tematikou KMV. Publikovala článek Přeshraniční projekty Krkonošského muzea ve Vrchlabí ve Věstníku Asociace muzeí a galerií (č. 5), zprávy o činnosti KMV v roce 2011 ve sborníku Z Českého ráje a Podkrkonoší a zprávy o činnosti KMV v roce 2009 a 2010 ve sborníku Krkonoše – Podkrkonoší. Zúčastnila se semináře K managementu galerií a muzeí (organizovalo o. s. ProCulture), semináře Legislativa muzeí z pohledu zřizovatele (organizovala AMG) a 21. setkání českých, saských, bavorských a hornorakouských muzejníků v Ústí nad Labem (téma konference: Česko-německá témata v současné muzejní práci). S J. Loudou přednesla na konferenci stavebně historického průzkumu Opevnění v Žacléři příspěvek Polní opevnění z Bramborové války na Vrchlabsku dochovaná v terénu, na papíře a v lidové tradici.

Mgr. Jiří Louda (historik) publikoval dva příspěvky v časopisu Krkonoše – Jizerské hory (Josef Mánek - generál z Horní Sytové; Svatý Augustin), odborný článek Valteřičtí evangelíci od tolerančního patentu po spojení v Českobratrské církvi evangelické (I. část) ve sborníku Z Českého ráje a Podkrkonoší (sv. 25). Za Správu KRNAP byl hlavním spoluorganizátorem konference pořádané Národním památkovým ústavem nazvané Vliv odchodu původního obyvatelstva a změn životního stylu venkova na současnou stavební podobu a perspektivy historických vesnických sídel, která proběhla v Horním Maršově 12.–14. 9. 2012. V rámci konference vedl exkurzi pro 120 osob a vytvořil článek Region východních Krkonoš pro tištěného průvodce touto exkurzí. Dále realizoval 9 přednášek pro veřejnost, 1 školení pro průvodce po KRNAP a s O. Hájkovou přednesl na konferenci stavebně historického průzkumu Opevnění v Žacléři příspěvek Polní opevnění z Bramborové války na Vrchlabsku dochovaná v terénu, na papíře a v lidové tradici. Nadále zůstává aktivním členem Vlastivědného kroužku pro Krkonoše a Podkrkonoší, členem redakční rady sborníku Krkonoše – Podkrkonoší a pracuje pro oblast památkové péče jako konzervátor SPP pro ORP Vrchlabí a jako člen komise pro regeneraci MPZ Vrchlabí.

Jana Skálová, Radomíra Řezníčková (konzervátorky) poskytovaly konzultace kolegům v okolních muzeích a soukromým osobám ohledně postupů konzervování předmětů. Samy se v rámci sebevzdělávání obracely s konzultacemi na odborná pracoviště v muzeích Brně a Roztokách u Prahy. Zúčastnily se dvou konzervátorsko-restaurátorských seminářů.

Bc. Jakub Šimurda (přírodovědec) publikoval ve sborníku Prunella (č. 37) spolu s J. Flouskem, M. Dusíkem a D. Vodnárkem odborný článek Početnost datla černého (*Dryocopus martius*) v Krkonoších, v časopisu Krkonoše – Jizerské hory (č. 16) pak populárně-naučný článek Umění preparátorské aneb jak se dělá vycpanina. Provádí soustavný faunistický průzkum Krkonoš a Podkrkonoší spojený se sbírkotvornou činností. O této činnosti je veden terénní deník, faunistická databáze a databáze dokladových fotografií o výskytu obratlovců na území sběrné oblasti muzea. Pozorování jsou dále předávána do odborných zoologických databází a sborníků. Podílí se na mezinárodním sčítání vodních ptáků, akci BUTEO – sčítání kání a dalších dravců, na přeshraničním česko-polském projektu Fauna Krkonoš (mapování a sčítání volně žijících ptáků na území Krkonoš a jejich podhůří), na výzkumu genetické struktury populací sýce rousného v ČR (ve spolupráci s katedrou ekologie FŽP ČZU v Praze), inventarizačním průzkumu šelem na území Krkonoš, kroužkování ptáků na různých lokalitách KRNAP, na monitoringu zimujících netopýrů v podzemních prostorách a náhodných inventarizačních průzkumech lesních mravenců (zpravidla v rámci jiných aktivit v terénu). Je členem redakční rady ornitologického sborníku Prunella, dále členem České společnosti ornitologické, Ornitologické sekce při Správě KRNAP a Společnosti spolupracovníků Kroužkovácí stanice Národního muzea v Praze. V rámci akcí pro veřejnost organizoval Vítání ptačího zpěvu, Kroužkování u krmítka, kroužkování a přednášku o ptácích pro mladé strážce v rámci projektu Junior Ranger a kroužkování ptáků na letním táboře na Rýchorách pořádaném pracovištěm environmentálního vzdělávání Správy

KRNAP. Navštěvoval základní kurz Školy muzejní propedeutiky, organizovaný Asociací muzeí a galerií ČR.

Blanka Zázvorková (fotoarchiv, digitalizace sbírek) spolupracovala s fotoklubem Impuls Hradec Králové na sestavení profilu Karla Hníka pro encyklopedii východočeských fotografů. Účastnila se semináře Muzea a digitalizace IV a semináře Národního archivu a ČIS Praha Filmové a zvukové archiválie.

Další aktivity odborných pracovníků:

Celkem poskytli odborní pracovníci muzea své služby 195 badatelům buď formou osobní konzultace, nebo prostřednictvím korespondence. Mezi nejčastější žádosti patřilo vyhledávání historických fotografií soukromým i právníckým osobám.

Z důvodu marginálního zájmu o společensko-vědní výzkum Krkonoš (oproti výzkumu přírodovědnému) z řad studentů vysokých škol, uskutečnili 3 odborní pracovníci muzea (L. Dušek, O. Hájková, J. Louda) ve spolupráci s koordinátorem výzkumu Správy KRNAP J. Andrlem v průběhu roku 2012 několik prezentací na téma historie, současnosti a budoucích potřeb historického, archeologického a kulturně-antropologického výzkumu v Krkonoších s názvem „*Bádejte v Krkonoších*“ na půdě těchto vysokých škol: Univerzita Hradec Králové, Univerzita Pardubice, Univerzita J. E. Purkyně Ústí n. Labem, Západočeská univerzita Plzeň, Slezská univerzita Opava, Univerzita Ostrava, Univerzita Palackého Olomouc, Univerzita Karlova Praha. Projevený zájem studentů i pedagogů o nastíněná i další témata výzkumu dává reálnou naději na postupnou změnu této nepříznivé situace (výhledově se jedná zejména o pasportizaci lidové architektury Krkonoš ve spolupráci s Univerzitou Pardubice, doc. Škabradou a jeho studenty).

Mediální prezentace muzea:

Tak jako v minulých letech byly informace o dění v muzeu (pozvánky na akce, tiskové zprávy) distribuovány médiím a na webové stránky muzea prostřednictvím odd. propagace Správy KRNAP. Stablním komunikačním kanálem s nejširší veřejností se stal facebook muzea (publikování krátkých zpráv, zodpovídání badatelských dotazů apod.). Aktivně byla vyvíjena spolupráce s regionálními periodiky – zejm. s Krkonošským deníkem na seriálu o sbírkových předmětech KMV a vrchlabských památkách, dále s Českou televizí – pořadem Toulavá kamera (pořady Bolkov – O. Hájková, Vodovodní údolí – O. Hájková, lyžařské vázání – J. Louda, včelaření v Krkonoších – L. Dušek) a Českým rozhlasem (pořad o KMV pro cyklus Po Česku – L. Dušek, J. Louda, O. Hájková).

Krkonošské muzeum Jilemnice

Přednášková a další činnost PaedDr. J. Luštince:

1. 6.: Kostel sv. Vavřince – Noc kostelů: komentovaná prohlídka zvonice. 8. 6.: Kostel sv. Vavřince – komponovaný pořad Betanie: Jakub Jan Ryba – Zpěv srdce. 4. 7.: Rozhledna Žalý – instalace malé stálé expozice k dějinám rozhledny a úvodní slovo při otevření opravené rozhledny. 8. 7.: Harrachov – slavnostní otevření Včelí naučné stezky hraběte Jana Harracha. 18. 7.: Galerie města Trutnova – zahájení výstavy obrazů Františka Kavána. 17. 9.: Špindlerův Mlýn – úvodní slovo k oslavám výročí Špindleráčku. 8. 10.: Městská knihovna Semily – přednáška o harrachovském skle. 13. 11.: Vrchlabí – přednáška pro Domov důchodců Vrchlabí o slavných rodácích Krkonoš. 2. 12.: Jilemnice náměstí – rozsvícení vánočního stromu, úvodní slovo. 3. 12.: Hostinné - přednáška na téma Jaroslav Havlíček a jeho rodná Jilemnice. 9. 12.: Konecchlumí – zahájení koncertu v kostele. 10. 12.: Jelení Hora – přednáška o krkonošských Vánocích. 29. 12.: Kostel sv. Vavřince v Jilemnicích – zahájení vánočního koncertu. 30. 12.: Kostel sv. Jakuba a Filipa v Roztokách – zahájení vánočního koncertu.

Co se týče mediální prezentace muzea, velmi rozsáhlá byla především spolupráce s Českým rozhlasem, Českou televizí a s řadou periodik. Z publikační činnosti lze za nejvýznamnější považovat autorský podíl na rozsáhlém katalogu k výstavě Uměleckoprůmyslového muzea Praze *Z Nového Světa do celého světa*.

Památník zapadlých vlastenců Paseky nad Jizerou

Pracovnice PZV A. Bariaková poskytla konzultace a zpřístupnila sbírku či archiv muzea 25 badatelům. Úspěšně absolvovala základní kurz Školy muzejní propedeutiky, pořádaný Asociací muzeí a galerií ČR.

Sbírký

Krkonošské muzeum Vrchlabí

V roce 2012 se sbírka KMV rozrostla o 208 evidenčních čísel sbírkových předmětů, celkem tak k 31. 12. 2012 čítá 32 502 ev. č. sbírkových předmětů. Z nových akvizic jmenujme saně „rejdovačky“ signované vrchlabským výrobcem Schierem, obrazy K. Hrona, A. Zlatníka s motivy Krkonoš, soubor třiceti historických krkonošských pohlednic nebo výjimečně dobře zachovaný truhlářský ponk datovaný rokem 1923 z Horní Branné.

Kartové záznamy sbírkových předmětů jsou průběžně digitalizovány (k 31. 12. 2012 je zdigitalizováno 25 689 záznamů). Závěrem roku 2012 byla interně zprovozněna webová aplikace Vademecum, která umožní zpřístupnění sbírky KMV na internetu široké veřejnosti. Zpřístupnění bude realizováno postupně v následujících letech.

V souladu s muzejním zákonem bylo v roce 2012 zrevidováno 5 830 ev. čísel sbírkových předmětů. 173 sbírkových předmětů bylo odborně ošetřeno v konzervátorské dílně KMV. Externě bylo vypreparováno 18 sbírkových předmětů zoologické podsbírký. Do nových prostor byla přestěhována část etnografických sbírek muzea.

Krkonošské muzeum Jilemnice

V roce 2012 získalo KMJ darem či převodem 139 přírůstkových položek, pod nimiž se skrývají 202 předměty. Mezi nejcennější patří soubor lyžařských materiálů od ing. Aleše Vaňka, soubor textilu a kuchyňského náčiní. Restaurátorským zásahem prošel zajímavý stůl z původního vybavení zámku, obnovena byla další iluzivní lustróva rozeta v hraběcí ložnici a salonu (tento zásah financovalo město Jilemnice). Desítky dalších exponátů byly ošetřeny a konzervovány vlastními silami nebo v konzervátorské dílně KMV. Periodické inventarizaci byl podroben fond historie (3 039 položek). Sbírká KMJ obsahuje k 31. 12. 2012 12 940 ev. č. sbírkových předmětů a 7 376 záznamů je zdigitalizováno.

Památník zapadlých vlastenců Paseky nad Jizerou

Sbírká PZV byla v roce 2012 bezúplatně obohacena o 20 ev. č. sbírkových předmětů. K 31. 12. 2012 tak činí celkový počet 1 073 ev. č. sbírkových předmětů, z nichž 658 má svůj digitální záznam. Roční periodickou inventarizací prošlo 879 ev. č. sbírkových předmětů. 124 sbírkových předmětů bylo ošetřeno ve spolupráci s konzervátorskou dílnou KMV.

Knihovna KMV

Knihovna KMV (ev. č. 4003 dle knihovního zákona) spravuje k 31. 12. 2012 celkem 38 211 knihovních jednotek (knih a časopisů). V roce 2012 byla doplněna o 434 přírůstků zařazených do sbírkového fondu regionální literatury (akvizice z nové literatury, z odpisových fondů jiných knihoven, z darů) nebo do nesbírkového odborného fondu (akvizice koupí, výměnou časopisů za sborník Opera Corcontica). Záznamy o nových akvizicích jsou průběžně digitalizovány v programu Clavius (v r. 2012 – 433 záznamů), aktualizovány a nově doplňovány jsou záznamy také do Souborného katalogu Národní knihovny ČR. Bylo realizováno 461 knižních výpůjček, vyřízeno 41 objednávek do jiných knihoven. V knihovně je registrováno 415 uživatelů. Mimoto zajišťovala knihovna distribuci sborníku Správy KRNAP Opera Corcontica a rozesílání povinných výtisků Správy KRNAP.

V rámci regionálního sbírkového fondu knihovny bylo nově inventarizováno a zároveň digitalizováno 131 ev. č. sbírkových předmětů, 500 sbírkových předmětů prošlo revizí.

V roce 2012 došlo očištěním svazků, rámcovou katalogizací a uložením do pouzder k dokončení projektu *Zabezpečení starých tisků a poškozených dokumentů ochrannými obaly* z dotačního programu Ministerstva kultury ČR Knihovna 21. století, započatého v roce 2011.

Projekty

Krkonošské muzeum Vrchlabí

Krkonoše ve sbírkách – vzájemné poznávání fondů krkonošských muzeí

partner projektu: Muzeum Karkonoskie Jelenia Góra

trvání projektu: březen 2011 – březen 2012

garant projektu: O. Hájková

Na podzim roku 2011 byla zahájena další část projektu, a to vzájemné poznávání fondů knihoven obsahujících tzv. corcontica (tj. časopisy a knihy zabývající se problematikou regionu Krkonoš). V září 2011 se vydala knihovnice KMV Z. Flousková na polskou stranu hor – do Jelení Hory, Javora a Kamenné Hory, kde v muzeích a archívech zkoumala stav fondů tamních knihoven. Doprovázela ji partnerka projektu, knihovnice Krkonošského muzea v Jelení Hoře. Získané poznatky společně prezentovaly na konferenci *Knihovny se otvírají* dne 13. března 2012 ve Vrchlabí za účasti pracovníků knihoven a archivů z české i polské strany Krkonoš i širší knihovnické veřejnosti. Základním sdělením bylo, že kromě knihoven KMV a KMJ se nacházejí zdroje informací o Krkonoších v knihovně Krkonošského muzea v Jelení Hoře, v Městské knihovně v Jelení Hoře a ve Státním archívu v Jelení Hoře. Velké krkonošské fondy jsou také ve Státním archívu a v knihovně University ve Wroclavi. Vstupy do on-line katalogů těchto institucí jsou k dispozici na stránkách knihovny KMV: <http://www.krnep.cz/knihovna-krkonosskeho-muzea/>. O výsledcích projektu publikovala Z. Flousková zprávu v časopisu *Krkonoše – Jizerské hory* a v knihovnickém sborníku *U nás*.

Projekt vedl také k navázání pracovních i lidských kontaktů mezi knihovníky na obou stranách pohoří, což představuje další významný bonus v celém záměru.

Projekt byl spolufinancován EU z prostředků ERDF v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR – PL 2007–2013.

Zahrady živé kultury – ochrana společného dědictví polsko-českého pohraničí

vedoucí partner: Muzeum Ceramiki w Boleslawcu

partner: Správa KRNP – Krkonošské muzeum ve Vrchlabí

trvání projektu: leden 2012 – červen 2014

garant projektu: O. Hájková

Projekt volně navazuje na úspěšně realizovaný projekt partnerů *Via fabrilis – cesta řemeslných tradic* (www.viafabrilis.eu), v jehož rámci došlo k vytvoření nových muzejních expozic se zaměřením na tradice a řemesla v regionu. Hlavní náplní projektu *Zahrady živé kultury* je tyto tradice znovu oživit, dále rozvíjet a prezentovat jejich společné nebo rozdílné rysy v Čechách a v Polsku. Nosným tématem je přitom tzv. tradiční rok, členěný v minulosti dle zemědělských prací a církevních svátků, které byly vyhledávanými společenskými událostmi. Těmi nejvýznamnějšími byly masopust, Velikonoce, slunovrat – svátek sv. Jána, dožínky a Vánoce. Protože se odehrávaly povětšinou na otevřených prostranstvích, vybrali jsme k jejich realizaci přilehlé zahrady obou muzeí, které umožní myšlenkově propojit výstavní prostory a venkovní aktivity. Každý z pěti svátků bude představen nejrozmanitějšími prostředky – živými demonstracemi, výstavami, přednáškami, koncerty, ochutnávkami tradičních pokrmů, ukázkami řemesel, filmovými projekcemi nebo divadelními představeními a v neposlední řadě letákem, seznamujícím s jeho tradicí v Čechách a Polsku. V roce 2012 dostaly větší prostor za účasti hostů z Polska oslavy svátku sv. Jána a dožínky, v roce 2013 to budou Velikonoce a Vánoce a v roce 2014 masopust.

V roce 2012 bylo pořízeno odpovídající vybavení (pódium s ozvučením a osvětlením, projektor a plátno, výstavní stojany, nábytek apod.) a byly realizovány následující akce:

28. 2.: *Masopustní maškaření*. Akce pro děti mateřských škol, při níž si vyrobily masopustní masku a hravou formou se dozvěděly, co to byl masopust.

3.–4. 4.: *Zdobíme kraslice*. Akce pro děti mateřských a základních škol. Děti si vyzkoušely různé techniky zdobení kraslic a naučily se plést pomlázku.

23. 6.: *Svatojánská noc*. Večerní akce pro nejširší veřejnost odehrávající se na zahradě muzea. Návštěvníkům byl prezentován zvyk stlaní svatojánské postýlky a pálení ohně. Na pódiu vystoupily

kapely Pepa Lábus a spol. a Cémur Šámur. Z Polska přijeli tanečníci s ohněm. Nechyběla přednáška o léčivých účincích bylin a své služby poskytovala numeroložka.

1. 9.: *Dožínky*. Odpolední akce pro nejširší veřejnost odehrávající se na zahradě muzea. Návštěvníci si mohli vyzkoušet kosení trávy nebo vázání snopu, ochutnat domácí koláče či na místě praženou kávu. Vystoupily folklórní soubory Špindleráček a Mały Bolesławiec a folková kapela Tlupa Tlap.

11.–12. 12.: *Malý vánoční jarmark*. Netradiční akce zaměřená na představení tradičních textilních technik. Po dva dny děti i dospělí viděli a slyšeli zajímavosti o tkalcovských a předtkalcovských technikách, o paličkování krajek, o háčkování i pletení, které si mohl každý vyzkoušet.

V partnerském Muzeu keramiky v Boleslavci instalovalo na sklonku roku KMV výstavu krkonošských betlémů a vánočních ozdob ze sbírek KMV a KMJ. Součástí výstavy byly výtvarné dílny pro děti za účasti českých řemeslníků.

Více informací o projektu na <http://www.krnap.cz/zahrady-zive-kultury>.

Návštěvnost Krkonošských muzeí v roce 2012

NÁVŠTĚVNOST KRKONOŠSKÝCH MUZEÍ V ROCE 2012						
počet návštěvníků	celkem	platící	neplatící	vstupné celé	vstupné snížené	vstupné rodinné
Krkonošské muzeum Vrchlabí – klášter	13737	10562	3175	6379	4061	122
Krkonošské muzeum Vrchlabí – čtyři historické domky	11689	7681	4008	-	-	-
Krkonošské muzeum Jilemnice	22089	16497	5592	10705	5287	505
Památník zapadlých vlastenců Paseky nad Jizerou *	4366	2476	1890	729	1536	211
Expozice Šindelka Harrachov	10502	9144	1358	6893	1893	358

* redukovaná otevírací doba: út–so (únor, březen, červenec, srpen út–ne; listopad zavřeno)

Krkonošské muzeum v Jilemnici zůstává otevřené

Radek Drahný

Zastupitelstvo města Jilemnice rozhodlo o budoucnosti Krkonošského muzea v Jilemnici, které nyní provozuje Správa KR NAP. Ta zůstane i nadále jeho zřizovatelem. Město Jilemnice se však bude výrazně finančně podílet na provozu muzea. V okamžiku, kdy bude možné převést sbírky na město Jilemnice, předá Správa KR NAP městu i Krkonošské muzeum v Jilemnici. Nadále bude provozovat pouze lyžařskou expozici, k čemuž je vázána dohodou o partnerství uzavřenou za účelem vytvoření expozice financované z tzv. Norských fondů.

„Včerejší jednání zastupitelstva ukončilo několik měsíců trvající nejistotu ohledně dalšího fungování tohoto muzea. Jsem rád a velmi děkuji jilemnickým zastupitelům za vstřícný postoj k situaci, která před námi stála,“ říká ředitel Správy KR NAP Jan Hřebačka. *„Správa KR NAP musela řešit podstatné snížení rozpočtu a do budoucna jsme nebyli schopni plně hradit provoz muzea v Jilemnici v podobě, v jaké jsme je dotovali uplynulé roky. Muzeum pro nás představovalo každoroční ztrátu 2–2,5 milionu korun,“* upřesnil Hřebačka. *„Jsem rád, že jsme našli společnou řeč. Muzeum má zajištěnou budoucnost a zůstane výkladní skříní města Jilemnice, Správy KR NAP i celých Krkonoš. Vždyť patří k nejnavštěvovanějším muzeím v celých severních a severovýchodních Čechách,“* říká starosta Jilemnice Vladimír Richter.

Krkonošské muzeum v Jilemnici, včetně lyžařské expozice v nedávno zrekonstruované budově bývalého pivovaru, se zaměřuje na historii a národopis západních Krkonoš, počátky a vývoj českého lyžování, na osobnost hraběte Harracha a v galerijní oblasti především na dílo Františka Kavána. Správa KRNAP i město Jilemnice si jsou vědomy prospěšnosti provozování Krkonošského muzea v Jilemnici a jsou si vědomy nutnosti zachovat muzeum, které je velkým přínosem pro zkvalitnění kulturního života ve městě i regionu. Právě to bylo motorem pro nynější dohodu, kterou včera jilemničtí zastupitelé schválili.

Zásadním faktem je navýšení příspěvku města. Nyní budou obě strany hradit náklady v poměru dvě třetiny město Jilemnice a jedna třetina Správa KRNAP. Zároveň s podpisem smlouvy zahájí Správa KRNAP jednání vedoucí k převedení muzejních sbírek na město. V nejbližší době také vznikne Rada partnerů muzea, která povede provoz a veškerou výstavní a další činnost muzea. Tuto Radu budou tvořit dva zástupci Správy KRNAP, dva zástupci města Jilemnice (starosta a místostarosta) a ředitel Krkonošského muzea v Jilemnici.

Jistotou je tedy to, že i po Novém roce zůstává Krkonošské muzeum v Jilemnici otevřeno návštěvníkům.

Informace o Krkonošském muzeu v Jilemnici najdete na jeho stránkách na adrese <http://www.kmjilemnice.cz> a na stránce KRNAP na adrese <http://www.krnep.cz/km-jilemnice>

9. FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ SPRÁVY KRNAP

Luděk Khol a kol.

Úvod

Rok 2012 byl pro Správu Krkonošského národního parku rokem, v němž k 1. 1. 2012 organizace vkročila do zajišťování úkolů po poměrně značném snížení počtu pracovníků; výpověď obdrželo celkem 17 pracovníků, celkově se úspory v pracovnících projeví u 26 zaměstnanců.

Rok 2012 představoval i poslední přípravy pro reorganizaci Odboru péče o národní park, kterou organizace připravovala k 1. 1. 2013.

Zároveň byl rok 2012 i rokem, kde zřizovatel již během roku 2011 avizoval značné krácení rozpočtu, resp. snížení provozní dotace. Proti roku 2011, který jsme zahajovali s dotací 142.568 tis. Kč, byla pro rok 2012 zajištěna tato provozní dotace ve výši 112.000 tis. Kč. Rozdíl takto krácené dotace představoval krácení o plných 21,44 %. Management Správy KRNAP tak do roku 2012 vstupoval s drasticky omezeným plánem nákladů, s razantním úsporným režimem a úkolem zajistit bezproblémový chod organizace i za těchto podmínek.

Úspory organizace zajišťovala již tradičním způsobem – provizorní plán hodnocený každé čtvrtletí, snaha o maximalizaci příjmů, krizový scénář v plánu údržeb a oprav, kde jsme řešili pouze havárie a nejnnutnější opravy na svěřeném majetku, a soustředění se především pouze na programově zajištěné aktivity.

Přednostně byly v organizaci řešeny všechny projekty v rámci

- všech evropských projektů (operační programy, přeshraniční spolupráce)
- Programu péče o krajinu
- Programu obnovy přirozených funkcí krajiny
- Programu péče o nezcizitelný majetek
- dalších mimorozpočtově získaných finančních prostředků (granty apod.)

Velice příznivým ukazatelem pro zajištění financování v roce 2012 byla situace na trhu s dřevní hmotou – proti původním předpokladům se cena dřeva v jednotlivých sortimentech již v prvním čtvrtletí roku 2012 poměrně značně pohybovala směrem nahoru a zde se udržela téměř po celý rok. Tím organizace získala navíc finanční zdroje na krytí nákladů, aniž by musela hledat nějaké další zdroje financování – podrobněji v kapitole k odbytu.

I když jednou ze zásadních nákladových položek jsou osobní náklady, nemusela organizace v průběhu roku 2012 v personální oblasti řešit snižování objemu těchto osobních nákladů redukcí počtu pracovníků. Ke konci roku 2012 nicméně organizace řešila poměrně zásadní krok, připravovaný již mnoho měsíců – reorganizaci Odboru péče o národní park, zeštíhlení počtu lesních správ z dosavadních 9 na nově vzniklých 6 územních pracovišť a další transformační proces v Odboru péče o národní park.

To představovalo spolu s další optimalizací i na ostatních odborech snížení počtu zaměstnanců fyzicky o 21 pracovníků k 31. 12. 2012, což představuje dobrý výchozí krok v řešení nákladů pro zajištění chodu Správy Krkonošského národního parku v roce 2013. Více v kapitole Mzdy a pracovníci.

Další údaje o organizaci :

Správa KRNAP hospodaří dle Rozhodnutí MŽP ČR č. 10/95 vč. dodatků – Rozhodnutí č. 9/98 a 6/03 (Zřizovací listina) a zajišťuje tzv. hlavní a hospodářské činnosti, upravené v těchto Rozhodnutích.

Naprostá většina aktivit organizace je v hlavní činnosti, specifikované ve výše uvedené Zřizovací listině.

V hospodářské činnosti v roce 2012 Správa zajišťovala

- prodej zboží
- provoz bufetu na Rýchorské boudě
- platby za služby (kopírování apod.)

Výnosy

Provozní činnost organizace byla mimo vlastních zdrojů v plánu kryta k počátku roku 2012 takto:

A) příspěvek od zřizovatele	celkem 112.000 tis. Kč
z toho prostředky na provoz	40.144 tis. Kč
mzdové prostředky celkem	71.856 tis. Kč
Program péče o krajinu D	2.500 tis. Kč
Program obnovy příroz. f. krajiny	5.300 tis. Kč
Program Správa nezciz. st. majetku	15.300 tis. Kč

Přehled navyšování plánu dotace od zřizovatele za rok 2012:

Základní plánovaný rozpočet dotace od zřizovatele byl pro rok 2012	112.000.000,- Kč
Příspěvek na činnost ke konci roku 2012 činí	165.779.709,92 Kč
B) prostředky mimorozpočtové (RF)	16.412.048,47 Kč
C) Prostředky od ÚSC	119.000,- Kč
D) VaV	40.000,- Kč
E) Prostředky od SFŽP – vč. předpisu	1.236.708,38 Kč
F) Prostředky ze zahraničí – přeshr. spolupráce	5.947.510,70 Kč
Celkové výnosy za rok 2012 činí	383.787.642,63 Kč
v roce 2011	396.482.022,78 Kč
z celkových výnosů 2012 byly vnitropodnikové výnosy (VPV)	8.929.948,23 Kč
v roce 2011	10.473.357,65 Kč
Po odečtení VPV činí výnosy Správy KRNAP	374.857.694,40 Kč
v roce 2011	386.008.665,13 Kč
z toho výnosy v hlavní činnosti	374.155,14 tis. Kč
výnosy v hosp. činnosti	702,55 tis. Kč
- v roce 2011	385.499,72 tis. Kč
	509 tis. Kč

Na celkových výnosech se mimo příspěvku od zřizovatele podílejí :

a) tržby za vlastní výrobky (úč. 601)	154.408.976,17 Kč
z toho tržby za dřevo dle oddělení odbytu	149.473.745,80 Kč
Tržby za vlastní výrobky – porovnání rok 2011	129.364 tis. Kč

V porovnání s rokem 2011 se tedy jedná o navýšení o plných 25.045 tis. Kč, meziroční nárůst v % činí 19,37 %. Na nárůstu se podílí hlavně tržby za dřevo, více v kapitole k odbytu.

Oddělení odbytu v roce 2011 uvedlo ve svých výkazech tržby za dřevo 122.812 tis. Kč.

Nárůst tržeb za dřevo proti roku 2011 tedy představuje 26.662 tis. Kč, resp. 21,71 %.

Rozdíl mezi účtem 601 a hodnotou, vykázanou pouze za dřevo oddělením odbytu, je především v prodeji ostatní vlastní výroby (sazenice, prodej zvěřiny z výkonu myslivosti, za drobnou lesní výrobu atd.)

b) tržby z prodeje služeb (úč. 602,603,609)	19.497.785,49 Kč,	v roce 2011	20.534 tis. Kč
z toho tržby ze vstupného (602110)	1.488.552,67 Kč		1.635 tis. Kč
tržby z nájemného (603101)	2.943.564,- Kč		3.287 tis. Kč
tržby z pronájmů majetku, pozemků	11.184.940,36 Kč		10.791 tis. Kč
tržby z povolenek (609)	43.566,67 Kč		40 tis. Kč
tržby z ubytování (603100)	982.585,44 Kč		1.040 tis. Kč
tržby z časopisu Krkonoše (602125)	826.642,16 Kč		838 tis. Kč
tržby z kurzovního (602140)	1.394.203,44 Kč		1.757 tis. Kč

Pokles u tržeb je o 1.036 tis. Kč, tento pokles představuje 5,05 %.

U **vstupného** poklesly tržby proti roku 2011 o 146 tis., tedy o 8,92 %.

Pokles u **nájemného** představuje 343 tis., způsobeno je to především prodejem objektů nájemníkům za účelem snížení provozních nákladů na údržbu těchto objektů, pokles nájemného je zde tedy částečně žádoucím doprovodným jevem.

U **pronájmu pozemků** a ostatního majetku pokračuje maximální snaha organizace o dosažení stavu, že každý pozemek nebo státní majetek, užívaný cizím subjektem, bude za úhradu pronajat. Inventarizací a napravováním chyb z minulých let zde dosahujeme tedy příjem více jak 11 mil. Kč a meziroční nárůst představuje 394 tis. Kč.

Nežádoucí je stav u **příjmů z ubytování** – propad 57 tis. Kč znamená další úbytek příjmů v dané oblasti a organizace se tímto stavem bude muset v dalším roce vážně zabývat.

Poměrně vyrovnaný objem tržeb v porovnání s rokem 2011 je u příjmů z **časopisu Krkonoše – Jizerské hory** – snížení představuje necelé 1,5 %, za poslední roky to již činí ale 7,5 %.

U příjmů z **kurzovního** se nepodařilo zastavit propad v tržbách z příjmů z kurzů a navazujících aktivit - proti roku 2011 došlo ke snížení tržeb celkem o 363 tis. Kč, za dva poslední roky ale již o 617 tis. Kč. Zde se organizace rozhodla omezit provoz Rýchorské boudy a urychleně hledat nájemce k zajištění rentability provozu.

c) tržby za zboží (úč. 604) 2.834.705,30 Kč

porovnání s rokem 2011 2.888 tis. Kč

z toho tržby z prodeje propagačního materiálu 2.419.309,- Kč

stejný údaj za 2011 2.350 tis. Kč

U propagačního materiálu činí nárůst 2,94 % proti roku 2011.

d) další výnosové položky

- změna stavu zásob	- 5.310.833,09 Kč	v roce 2011	321 tis. Kč
- smluvní pokuty a penále	126.463,20 Kč		130 tis. Kč

- úroky	1.903.535,56 Kč	1.665 tis. Kč
- kurzové zisky	1.204.854,82 Kč	1.148 tis. Kč
- zúčtování fondů	226.851,- Kč	3.310 tis. Kč
- ostatní výnosy	10.695.552,48 Kč	29.682 tis. Kč
- tržby z prodeje investičního majetku	3.757.706,99 Kč	443 tis. Kč
- tržby z prodeje materiálu	58.634,57 Kč	194 tis. Kč

Změna stavu zásob sk. 61 představuje rozdílné zásoby v porovnání s rokem 2011 a stejně tak je i rozdílná fázová kalkulace k ocenění zásob.

Níže uvedené porovnání ukazuje objem zásob ke konci roku a kalkulaci jednotlivých lokalit.

Poznámka: Důležité je uvést, že zatímco v roce 2011 se změna stavu zásob účtovala ve výnosech na účtech skupiny 61, v roce 2012 se o změně stavu zásob účtuje v nákladech na účtu 508. Pro tyto rozborů je tedy proto uveden objem na účtu 508 s minusovým znaménkem.

2012	P	904,31 m ³ á 215
	O	1.365,22 785
	E	959,48 943

2011	P	1.009,32 m ³ á 202
	O	1.636,09 709
	E	7.188,32 869

Nárůst příjmů u **662 - úroků** je dán změnami sazeb Komerční banky, objemem peněz na běžných účtech a je pouze částečně ovlivněn ze strany organizace jednáními s bankou. Stejně tak je tomu u účtu **663 – kurzové zisky**.

U účtu **648 – zúčtování fondů** se jedná o použití fondu odměn 172.281,- Kč a fondu rezervního 54.570,- Kč

Nižší objem na účtu **649 – jiné ostatní výnosy** je dán především nižším objemem výnosů na účtu 649100 (různé výnosy jinde nezařazené). Dále je podstatně nižší objem výnosů na účtu 649113 (náhrady za manka a škody), kde v loňském roce bylo účtováno téměř 10 mil., letos pouze 8,3 mil.

Odbyt

Rok 2012 pokračoval na úseku odbytu v úspěšných výsledcích z minulých let. Celkem bylo realizováno 108.891 plm dřeva. Došlo tak k výraznějšímu překročení plánovaného objemu, kdy se původně počítalo s odbytem ve výši 100.375 plm.

Částečně to bylo způsobeno příznivými klimatickými podmínkami ke konci roku, dále pak mimořádnou větrnou kalamitou na lesní správě Rokytnice nad Jizerou a v neposlední řadě i z důvodu přetrvávajících zvýšených kůrovcových těžeb na lesní správě Pec pod Sněžkou.

Ceny jednotlivých sortimentů v uplynulém roce víceméně stagnovaly nebo měly mírný nárůst, sortiment vláknina však výrazněji klesl, a to hlavně z důvodu zrušení tzv. výběru.

Porovnání cen roku 2012 a 2011 v nejdůležitějších sortimentech tvořících téměř 88 % z celkových dodávek je následující:

	2011	2012
Průmyslové výřezy	1630,- Kč	1699,- Kč
Vláknina	1222,- Kč	984,- Kč
Surové kmeny	854,- Kč	930,- Kč

Přes uvedené skutečnosti stoupl zpeněžení z 1318,- Kč za plm v roce 2011 na 1373,- Kč za plm v roce 2012, což je znovu historicky nejvyšší zpeněžení, jaké kdy bylo na správě parku kdy dosaženo.

Důvody, jež vedly k těmto výsledkům:

- 1/ Podíl průmyslových výřezů stoupl z 43,36 % v roce 2011 na 64,83 % v roce 2012
- 2/ Výsledky výběrového řízení na surové kmeny

3/ Vhodná skladba odběratelů

4/ Zvýšený podíl průmyslových výřezů v kategorii AB (nejvýhodnější prodejní cena) o 5 %

5/ Dále pak pokračovala snaha o mnohem pestřejší modely prodeje. Na aukčním portálu se prodalo 768 plm, na kladenské burze se z nabízených 4900 plm podařilo zobchodovat 2502 plm a cestou vyhlášeného výběrového řízení to pak bylo 9748 plm.

Přes všechny výše uvedené úspěchy byl v odbytu dřeva v roce 2012 zaznamenán jeden výrazný negativní faktor, který se dnes v obchodních vztazích objevuje často, a tím jsou nesplacené faktury.

Hlavní událostí v dodavatelsko-odběratelských vztazích se stalo vyhlášení insolvence firmy Less holding, jejíž součástí je i firma Less Timber, která byla jedním z našich významných obchodních partnerů.

Bohužel přes maximální snahu evidujeme u této firmy pohledávku po splatnosti ve výši 3,4 mil. korun. Tato pohledávka vznikla hlavně vlivem dlouhé splatnosti faktur, kde přes ujišťování vedení firmy Less a tomu odpovídajícím dalším dodávkám došlo k jejich krachu, a i přes okamžité zastavení obchodu s nimi znamená jejich insolvence výše uvedenou pohledávku. Správa KRNAP se dostala alespoň do věřitelského výboru a spolu s insolventní správkyň se snažíme dostat k uvedeným finančním prostředkům při insolventním řízení.

I tato skutečnost nás vedla k tomu, abychom znovu aktualizovali základní dokument pro řešení odbytu dřeva – materiál Koncepce obchodu se dřívím – a zapracovali do něj nové pojistky proti těmto nepředvídatelným událostem.

Součástí těchto rozborů se již tradičně stávají tabulkové přehledy, které jsou letos rozšířeny o tabulku obsahující plán a skutečnost hlavního sortimentu, což jsou průmyslové výřezy. Dále pak statistická tabulka, která je základem tzv. indexace cen výrobků, z níž se pak vychází při tvorbě cen na další čtvrtletí.

Rok	2012	2011
Mn.	108891	93188
Zp.	1373	1318

Všechny další potřebné údaje lze nalézt v příložených tabulkách v přílohách.

Od roku 2009 se náklady na výrobu 1 m³ dřeva pohybovaly už v takových objemech, že organizace začala sledovat vývoj těchto nákladů a porovnávat rentabilitu těžeb vzhledem k příjmům z prodeje dřevní hmoty.

Z každého 1 m³ tak organizace generovala během roku 2012 po odečtu nákladů na těžbu minimálně 812,- Kč zisku.

Pro porovnání – v roce 2011 tato částka představuje 702,- Kč, v roce 2010 to bylo 517,- Kč zisku.

V následující tabulce je uvedeno porovnání dodávek a zpeněžení se stejným obdobím roku 2011:

Období	dodávky (m³)	zpeněžení (Kč/m³)	rozdíl 2012 - 2011 (Kč/m³)
1.-12. 2011	93 188	1 318	
1.- 6. 2012	42 375	1 427	109
1.-12. 2012	108 891	1 373	55

Pokud porovnáme toto meziroční zvýšení průměrné ceny, pak jsme díky tomuto zvýšení získali téměř 6 mil. Kč.

Navýšením dodávek proti původnímu plánu o 8.516 plm dřeva jsme tak získali dalších téměř 12 mil. Kč.

Tyto dva finanční zdroje víceméně „navíc“ významně pomohly organizaci zaslepit mezeru u finančních zdrojů na krytí nákladů vlivem krácení provozní dotace od zřizovatele. Částka téměř 18 mil. je absolutně navíc v plusovém hospodářském výsledku, neboť tyto finanční zdroje jsme vlivem příznivého hospodaření snažili zachovat pro použití v roce 2013.

Náklady

Celkové náklady za rok 2012 činí			352.104.259,32 Kč
v roce 2011			369.386.877,42 Kč
z celkových nákladů 2012 vnitropodnikové náklady (VPN)			8.929.948,23 Kč
v roce 2011			10.473.357,65 Kč
Po odečtení VPN činí náklady Správy KRNP			343.174.311,09 Kč
2011			358.913.519,77 Kč
z toho náklady v hlavní činnosti	342.598 tis. Kč	2011	358.478 tis. Kč
náklady v hosp. činnosti	576 tis. Kč		435 tis. Kč

Z celkových nákladů činí :

501 spotřeba materiálu	13.114.704,70 Kč	v roce 2011	17.725 tis. Kč
z toho spotřeba sazenic	461 tis. Kč		855 tis. Kč
náhradní díly	516 tis. Kč		695 tis. Kč
spotřeba všeobec. materiálu	320 tis. Kč		263 tis. Kč
spotřeba oděvů, OOPP a unif.	1.640 tis. Kč		1.229 tis. Kč
spotřeba pohonných hmot	2.945 tis. Kč		3.534 tis. Kč
502 spotřeba energie	5.620.311,41 Kč		7.342 tis. Kč
504 náklady na prodané zboží	3.079.194,94 Kč		3.041 tis. Kč
511 opravy a udržování	27.219.763,79Kč		23.802 tis. Kč
512 cestovné	2.325.914,81 Kč		1.988 tis. Kč
513 náklady na reprezentaci	360.971,58 Kč		231 tis. Kč
518 ostatní služby	109.087.662,20 Kč		113.632 tis. Kč
z toho ostatní služby (fakt. práce)	22.681 tis. Kč		24.088 tis. Kč
přepravné (odvoz, přiblížování)	55.211 tis. Kč		52.970 tis. Kč
telefonní poplatky	1.163 tis. Kč		1.233 tis. Kč
práce výr. povahy (práce cizími)	28.142 tis. Kč		33.157 tis. Kč
521 mzdové náklady	73.679.933,32,- Kč		76.690 tis. Kč
(více v bodě Mzdy a pracovníci)			
524 zákonné sociální pojištění	24.503.809,93,- Kč		
527 zákonné sociální náklady	2.711.531,76 Kč		
531 daň silniční	286.578,- Kč		295 tis. Kč
532 daň z nemovitostí	309.994,- Kč		281 tis. Kč
538 ost. nepřímé daně a popl.	75.378,- Kč		89 tis. Kč
544 prodaný materiál	108.525,60 Kč		200 tis. Kč
547 manka a škody	194.625,- Kč		841 tis. Kč
549 jiné ostatní náklady	18.610.037,25 Kč		20.494 tis. Kč
551 odpisy inv. majetku	36.839.041,- Kč		36.568 tis. Kč
553 zůstatk. cena prod. DHM	1.881.897,- Kč		14.364 tis. Kč
563 kurzové ztráty	1.446.848,77 Kč		736 tis. Kč

Zdůvodnění rozdílů při porovnání nákladů za rok 2012 k údajům za rok 2011

Nastolení úsporného režimu, jak je popsáno podrobně v úvodu tohoto materiálu, znamená pochopitelně i úsporu v čerpání nákladů. Celkový propad nákladů představuje více jak 17,2 mil. Kč. Přestože Správa KRNP od poloviny roku 2012 měla příznivou bilanci vzhledem k cenám dřeva, dále pokračovala v režimu úspor pro dosažení dobrého výsledku ke konci roku 2012 a k zajištění komfortního vstupu do roku 2013. Ze strany zřizovatele byla organizace opakovaně připravována na

další rozpočtové škrty a tomu bylo podřízeno celé hospodaření v oblasti nákladů v průběhu celého roku 2012.

Další velmi důležitou nutností, která před vedením organizace stála, bylo zajištění kofinancování pro aktivity a projekty, zajišťované v rámci programů z EU. Zřizovatelem totiž bylo zcela jasně deklarováno, že prostředky na zajištění kofinancování jsou velmi omezené a organizace si tak musí pomoci sama. Proto bylo snahou vyprodukovat na konci roku příznivý hospodářský výsledek, který umožní naplnění fondů pro budoucí kofinancování.

Obecně se nejvíce na podstatném snížení nákladů proti minulému roku podílejí snížené náklady na materiál a služby, i když krácení nákladů je i u dalších nákladových položek.

Náklady na spotřebu sazenic odpovídají poklesu prací v lesnických činnostech, stejně tak tomu je i u položky spotřeba náhradních dílů a další všeobecný materiál.

Pokles je u nákladů na energie, toto je způsobeno dopadem centrálního nákupu ze strany resortu MŽP, náklady na prodané zboží jsou v porovnání s minulým rokem ve stejné výši.

Vzrůst nákladů o cca 3,5 mil. Kč je u údržeb a oprav, což odpovídá realizaci akcí, které jsme mohli provést díky zlepšenému hospodářskému výsledku v průběhu roku.

Mzdy jsou komentovány v tomto materiálu samostatně.

Podstatnou položkou nákladů je i dopad neuplatněného odpočtu u DPH.

549 – **dopad neuplatněného odpočtu DPH** o celkové výši 12.355.643,65 Kč
porovnání 2011 14.376.563,85 Kč

Vývoj nákladů na opravy v mil. Kč za roky 1995–2012:

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
22,9	32,5	49,2	59,5	72,7	60,3	37	53,3	64,6	37,7	31	33,2

2007	2008	2009	2010	2011	2012
48,4	35,8	25,4	28,7	23,8	27,2

Vývoj odpisů v mil. Kč:

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
16,1	21	25,3	27,1	33,8	34,6	34,6	26,5	26,6	36,2	35,9	35,7

2007	2008	2009	2010	2011	2012
36,1	35,7	36,7	36,4	36,6	36,8

V rámci **PPK** jsme v roce 2012 provedli aktivity za celkem 2.507.089,96 Kč.

Porovnání: 2011 4.768 tis. Kč

Ze strany zřizovatele došlo k dalšímu krácení přidělu finančních prostředků v uvedeném programu, proto je čerpání proti loňskému roku nižší o téměř 2,3 mil. Kč.

Programové financování

V roce 2012 jsme čerpali v rámci programového financování z několika programů:

- 115010 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení MŽP
 - zde byly čerpány investiční i provozní dotace
 115120 – Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny
 115160 – Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny
 - zde opět byly čerpány investiční i provozní prostředky

Zhodnocení plnění plánu technických jednotek za Odbor péče o les:

Následující tabulka ukazuje vývoj v dodávkách a zpeněžení dřeva za roky 1998–2012:

	jednotka	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Dodávky	m ³	135 825	122 971	105 674	93 629	79 383	91 324	96 601	90 667	87 236
tržby z prodeje dřeva	tis. Kč	144 273	133 553	115 889	99 704	77 774	81 087	87 004	83 397	82 559
průměrné zpeněžení	Kč/m ³	1 062	1 076	1 081	1 065	980	888	901	920	946

	jednotka	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dodávky	m ³	105 841	85 180	78 625	95 668	93 188	108 891
tržby z prodeje dřeva	tis. Kč	104 734	66 923	70 010	691	812	149 474
průměrné zpeněžení	Kč/m ³	990	786	890	1 212	1 318	1 373

Dle technického plánu byly pro rok 2012 plánovány mimo jiné následující úkoly (pro porovnání jsou uvedeny i plány od roku 2005):

Plán _____ v technických jednotkách

	jednotka	2005	2006	2007	2008	2009
zalesňování	ha	64,59	44,12	33,13	56,36	62,04
prořezávky	ha	730,55	764,36	639,73	745,94	53,62
těžba dřeva	m ³	90 100,00	88 400,00	105 000,00	82 700,00	74 800,00
přibližování dřeva	m ³	90 100,00	88 400,00	105 000,00	82 700,00	74 800,00
dodávky dřeva	m ³	90 100,00	88 400,00	105 000,00	82 700,00	74 800,00

	jednotka	2010	2011	2012
zalesňování	ha	66,61	42,77	36,26
prořezávky	ha	106,73	63,05	90,16
těžba dřeva	m ³	87 200	85 000	108 025
přibližování dřeva	m ³	87 200	85 000	100 525
dodávky dřeva	m ³	87 200	90 912	100 875

Porovnání vybraných výkonů za roky 2002 až 2012 – skutečnost

Výkon	tech.jedn.	2002	2003	2004	2005	2006
012 - obnova lesa sadbou	ha	98,87	78,55	121,14	65,48	45,44
017 - ochrana ml. lesních porostů proti	ha	786,98	576,09	541,25	516,86	544,51

zvěři						
019 – ochrana lesa ostatní	ha	1 481,58	920,12	650,16	432,53	365,98
025 – prořezávky	ha	510,35	611,60	806,82	749,54	739,85
155 – odstraňování klestu	ha	154,40	175,25	153,66	132,63	73,68
111 – těžba dříví	m ³	78 907	92 171	98 457	91 016	88 935
121 a 122 – přibližování celkem	m ³	79 328	92 325	97 580	91 936	88 016

Výkon	tech.jedn.	2007	2008	2009	2010	2011
012 – obnova lesa sadbou	ha	47,72	60,09	62,64	76,81	51,12
017 – ochrana ml. lesních porostů proti zvěři	ha	321,97	308,49	243,26	267,98	280,89
019 – ochrana lesa ostatní	ha	270,69	201,01	187,60	178,18	175,86
025 – prořezávky	ha	603,10	680,87	57,11	91,87	50,04
155 – odstraňování klestu	ha	41,09	67,12	66,79	61,71	55
111 – těžba dříví	m ³	108 292	83 376	83 072	98 676,33	106 961,47
121 a 122 – přibližování celkem	m ³	107 142	84 288	79 629	101 888,79	94 898,25

Výkon	tech.jedn.	2012
012 – obnova lesa sadbou	ha	42,83
017 – ochrana ml. lesních porostů proti zvěři	ha	355,62
019 – ochrana lesa ostatní	ha	135,69
025 – prořezávky	ha	89,75
155 – odstraňování klestu	ha	13,39
111 – těžba dříví	m ³	112 290,26
121 a 122 – přibližování celkem	m ³	102 742,78

Činnost odboru péče o národní park (OPNP) byla v roce 2012 ovlivněna gradací kůrovce převážně ve východní části Krkonoš (LHC Maršov), která způsobila zvýšený objem kůrovcové nahodilé těžby v lesních porostech na území KRNAP, rozsahem však již nižší ve srovnání s roky 2010 a 2011.

Celkově lze konstatovat, že ke konci roku došlo k překročení plánovaných ukazatelů v těžbě dřeva a s tím souvisejících výkonů (přibližování dřeva a odvoz dřeva) a k nenaplnění některých výkonů v pěstebních činnostech.

Zalesňování a doplňování lesních kultur listnatými dřevinami

Plán zalesňování pro rok 2012 byl stanoven ve výši 36,26 ha. Klasické zalesňování bylo provedeno v roce 2012 na ploše 42,83 ha, v roce 2011 na ploše 51,12 ha, v roce 2010 na ploše 76,81 ha. Následující roky lze očekávat srovnatelný objem umělé obnovy lesa s objemem letošního roku. Celkově nižší objem zalesňování proti nedávné minulosti je z části způsoben změnou způsobu těžeb, kdy nedochází ke vzniku nových holin a porost je v obnovní těžbě pouze uvolňován pro přirozené zmlazení. Toto přirozené zmlazení je v roce 2012 evidováno na ploše 54,15 ha. V následujících letech s postupným odrůstáním náletů můžeme počítat s nárůstem přirozené obnovy. Dále bylo pokračováno s dosadbou listnatých dřevin a jedle do založených smrkových kultur.

Ochrana kultur

Jedná se o ochranu kultur jak nátěry proti okusu, tak ve stále vyšší míře i ochranu mechanickou, a to individuálními ochranami z plastu a ochranu výsadb jedle drátěnými pletivy. Plán ochrany kultur byl překročen o 41,95 ha z důvodu potřeby vyššího množství oprav individuálních ochrany, neboť vzhledem k celkově nepříznivému vývoji počasí došlo k většímu poškození ochrany v zimním období. Celkový plán 313,67 ha byl tedy plněn na 355,62 ha. (V roce 2011 tyto hodnoty byly – plán 287,28 ha, plnění 280,89 ha.)

Ošetřování kultur

Plán roku 2012 týkající se ošetřování kultur, kde největší objem představuje ožínání kultur, je ve velké míře ovlivňován průběhem počasí a následným vývojem vegetace během letních měsíců. Plán byl stanoven ve výši 132,19 ha, plnění 135,69 ha. (V roce 2011 byly tyto hodnoty – plán 187,77 ha, plnění 175,86 ha). Vzhledem k rychlejšímu odrůstání buřeny došlo k překročení plánu o 3,50 ha.

Prořezávky

Plán prořezávek byl stanoven na 90,16 ha, stav plnění je 89,75 ha. V roce 2011 byly prořezávky provedeny na ploše 50,04 ha, v roce 2010 na 91,97 ha. Od roku 2010 jsou prořezávky plánovány pouze ve vybraných porostech v ochranném pásmu KRNAP. V ostatních porostech jsou většinou součástí projektu stabilizace významných lesních ekosystémů, takže jejich výše překročí obvyklou úroveň.

Stabilizace významných lesních ekosystémů

Plán stabilizace byl stanoven na rok 2012 ve výši 2117,01 ha. V roce 2011 byly zásahy provedeny na ploše 2069,87 ha, v roce 2010 na ploše 1667,26 ha. V letošním roce byly výchovné zásahy realizovány na ploše 1388,45 ha, čímž došlo k nesplnění ročního plánu o 728,56 ha. Plán se nepodařilo naplnit z důvodu odstoupení firmy Less Forest vzhledem k její insolvenční. O zbytkové úkoly firmy se bude dále soutěžit tak, aby došlo k naplnění plánovaných úkolů v letech 2013 a 2014.

Likvidace nepůvodních a invazních druhů rostlin

Plán se týká především likvidace šťovíku alpského, křídlatky japonské a olšičky zelené. Z celkové výše plánovaných 7,80 ha bylo provedeno 6,40 ha, což znamená nenaplnění plánu o 1,40 ha. Plánování této činnosti je složité z důvodu odhadu plochy potřebného zásahu.

Ostatní pěstební činnost

Plán **ostatní pěstební činnosti**, tj. zpřístupňování porostů, asanace pracovišť, dočišťování porostů a čištění vodních toků, stanovený pro rok 2012 ve výši 172,22 ha byl proveden na ploše 36,34 ha. Plán se nepodařilo naplnit z důvodu úsporných opatření a zpracování kůrovcové hmoty v průběhu roku 2012. Ze stejného důvodu nebyly naplněny též úkoly v **odstraňování klestu** (plán 39,84 ha, plnění 13,39 ha), v **ochraně mladých lesních porostů** (plán 87,31 ha, plnění 65,02 ha). Plán **zřizování oplocenek** ve výši 6,19 km byl překročen na 20,47 km z důvodu zvýšeného objemu prací v rámci projektu stabilizace významných lesních ekosystémů.

Těžba dřeva a přibližování dřeva

V těžební činnosti došlo v roce 2012 ke snížení podílu nahodilých těžeb k těžbě celkové oproti letům minulým, hlavně pak k roku 2007, kdy byla činnost OPNP Správy KRNAP ovlivněna zpracováním následků uragánu Kyrill. V roce 2012 činí procento nahodilých těžeb k těžbě celkové 35,93 %, v roce 2011 47,02 %, v roce 2010 to bylo 51,29 %. Vysoký podíl nahodilých těžeb je způsoben zpracováním hmoty z větrných polomů a napadené kůrovcem v průběhu roku 2012. Z celkové výše těžeb 112 290,26 m³ tak tvoří nahodilé těžby 40 344,47 m³, z těžeb nahodilých hmoty napadená kůrovci 10 853,08 m³.

Výchovné těžby obnášejí 17,49 %. Zbývající část činí těžby obnovní, z převážné části uvolnění přirozeného zmlazení. Až na výjimky je upuštěno od provádění holých sečí při obnovních těžbách. Tyto výjimky jsou předem zvažovány a projednávány s odpovědnými pracovníky.

Plán těžeb realizovatelné dřevní hmoty ve výši 100 525 m³ byl překročen na 102 196,96 m³. Celková výše těžeb činí 112 290,26 m³, z čehož je 2056,77 m³ samovýroby a 8036,53 m³ hmoty ponechané v porostu. Využitelné hmoty tedy bylo již zmíněných 102 196,96 m³. Přibližování dřeva bylo prováděno návazně na těžbu tak, aby došlo ke snížení dřevních zásob na lokalitě Peň. Celkem bylo na plán 100 525 přiblíženo 102 742,78 m³ dřeva. Přibližování dřevní hmoty se provádělo převážně šetrnými

technologemi – potahy, lanovkami a vyvážecími soupravami, přímé přibližování dřeva z porostů traktory není prakticky z ekologických důvodů prováděno.

Mzdy a pracovníci

	1.	
Celkem vyplacené mzdy za rok 2012		73.679.933,32 Kč
z toho mzdy v hlavní činnosti		72.184.182,-- Kč
hospodářská činnost		96.971,-- Kč
mzdy (odměny) vyplacené přes fond odměn		172.281,-- Kč
OON		1.226.499,-- Kč
v tom odstupné		1.070.029,-- Kč
Plán mezd v hlavní činnosti v roce 2012		71.420.000,-- Kč
v hospodářské činnosti		0
OON		1.836.000,-- Kč
Plán pracovníků	250 prac. v hlavní činnosti	
	1 pracovník ve vedlejší činnosti	
Plán snížen z původních 336 + 1		
Skutečně čerpáno	237 pracovníků v hlavní činnosti	
	1 pracovník ve vedlejší činnosti	
Nedočerpáno	13 pracovníků v hlavní činnosti	
-	nečerpání sezonní pracovníci v OPNP plus pomocný lesní personál	
-		
Průměrná mzda v organizaci za rok 2012 celkem		25.441,79 Kč

Hospodářský výsledek

Ke konci roku 2012 byl vykázán plusový hospodářský výsledek ve výši **31.683.383,31 Kč**.

Na tomto plusovém výsledku, velice příznivém v roce, v němž nebyly zajištěny zdroje na pokrytí veškerých aktivit organizace, se podílely hlavně následující okolnosti:

- Razantní úsporná opatření** uvnitř organizace při čerpání nákladů
- Celkový **pozitivní přístup zřizovatele** k nevyrovnanému rozpočtu z úvodu roku – snaha pomoci s nevyrovnaným plánem navyšováním dotačních prostředků především v programech, ale i ve vlastní dotaci na provoz
- Nutnost zajistit si **kofinancování projektů z EU** při avizovaném nezajištění zdrojů ze strany zřizovatele
- Nutnost připravit organizaci na úspěšné zvládnutí roku 2012 a 2013, kde je předpoklad dalšího snižování státních dotací a příspěvků

Pro porovnání hospodářský výsledek za minulé roky:

K 31. 12. 2011 jsme dosáhli HV v objemu	+ 27.095.145,36 Kč
Ke konci roku 2010 byl vykázán HV	+ 4.432.719,84 Kč
K 31. 12. 2009 byl HV	+ 31.350.549,53 Kč

Při celoročně odhadované a uvažované ztrátě při zahájení roku 2012 je tento výsledek velkým úspěchem hospodaření v organizaci Správa KRNAP.

Komentář :

V roce 2012, stejně jako v minulých třech letech, pracovala Správa KRNP s podstatně sníženým plánem nákladů pro jednotlivé odbory organizace vzhledem k předpokládaným chybějícím zdrojům. Již první verze plánu totiž měla značně velké disproporce mezi vysokými náklady na provoz organizace a očekávanými výnosy.

V praxi bylo financování potřeb jednotlivých odborů soustředěno pod dozоровání přímo náměstka ředitele pro ekonomiku a postupné uvolňování prostředků vzhledem k vývoji HV v jednotlivých měsících.

Postupné zvyšování tržeb za dřevo a příznivá situace v hospodaření organizace vedly během roku k postupnému uvolňování ochranných mechanismů a provedení řady opatření především v údržbách a opravách, které byly poslední roky odkládány a kde již hrozilo podstatné poškození státního majetku.

Dostačující objem finančních prostředků, získaný během roku v rámci programového financování od zřizovatele, byl systémově určen v převažujícím objemu na aktivity, které prováděla Správa KRNP nad rámec svého původního plánu. To ve výsledku nevedlo k podstatnému snížení nákladů, i když některé aktivity na úseku péče o les a údržby cest a chodníků jsme ihned převedli z uvažovaných provozních potřeb do tohoto programového financování.

Investiční činnost

Celkem byly v roce 2012 dle sestavy Evidence pořízení dlouhodobého majetku č. 9452 k 31. 12. 2012 provedeny investiční akce za 66.625.746,70 Kč.

Členění investic dle druhu majetku a porovnání s předchozími roky 2003–2011 ukazuje tabulka.

Investiční akce v tis. Kč

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
stavební	24 080	27 749	25 293	26 113	48 639	37 445	30 675	35 884
strojní a ostatní	16 377	10 188	9 711	17 592	13 951	5 203	2 886	3 467
umělecká díla	0	0	0	0	0	10 149	122	0
nehmotný majetek	4 600	288	819	280	90	0	0	0
celkem	45 057	38 225	35 004	43 705	62 680	52 797	33 683	39 351

	2011	2012
stavební	40 679	59 280
strojní a ostatní	3 809	2 625
umělecká díla	180	190
nehmotný majetek	0	4 530
celkem	44 670	66 625

Financování akcí proběhlo v roce 2012 z následujících zdrojů (opět porovnání s roky 2005 až 2011):

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
vlastní zdroje	23 971	35 595	30 295	38 853	12 030	22 642	13 574	41 219
systémová investice	11 033	8 103	7 381	14 212	21 653	3 229	5 011	4 935
mimorozpočt. zdroje	0	7	25 004	0	0	13 480	26 085	16 382
celkem	35 276	43 705	62 680	53 065	33 683	39 351	44 670	62 536

Plus v roce 2012 prostředky ze zahraničí 3.833 tis. Kč (programy)
prostředky na VaV 256 tis. Kč

Rok 2012

- systémová investice z MŽP
- vstup čp. 3, ŠM 148, H. M. Úpa 18, KCEV, HIC fasády	5.214.560,66 Kč
- OPŽP kofinancování a POPFK
- cesty, chodníky, KCEV, usměrňování, Vápenický potok	16.102.904,97 Kč
- přeshraniční spolupráce kofinanc.
- infrastruktura, GIS, KBB, Zahrady živé kultury	4.779.099,43 Kč

Celkem 26.096.565,06 Kč

Rozbor účtu 916 – fond reprodukce

počáteční stav k 1. 1. 2012	149.749.544,24 Kč
tvorba fondu během roku 2012 – odpisy	31.909.737,– Kč
- příděl z HV	6.700.000,– Kč
- výnosy z prodeje maj.	1.677.281,– Kč
čerpání fondu – pořízení majetku	- 35.736.049,15 Kč

požitelný fond reprodukce k 1. 1. 2012 154.300.513,09 Kč

10. KRKONOŠE V PUBLIKACÍCH

Měsíčník Krkonoše – Jizerské hory

Jiří Bašta

Časopis Krkonoše – Jizerské hory udržoval i ve 45. ročníku stabilní kurs populárně-naučného periodika pro širokou veřejnost, zajímající se o hodnoty přírody a krajiny Krkonoš, Podkrkonoší, Jizerských hor a jejich podhůří, o způsobech ochrany a rozvoje těchto hodnot, o historii tohoto regionu, o soudobém dění v tomto území a reflexi území v umění.

Uspořádání časopisu nebylo změněno. Vyšla druhá polovina cyklu Jana Štursy *Velké kauzy*, mapující půlstoletí bojů pracovníků Správy KRNAP za ochranu přírody. V prvním čísle byl uzavřen shrnujícím dílem cyklus Vlastimila Pilouse *Krkonošské vodopády*. Dokumentační hodnota sbírky publikovaných rozhovorů s pamětníky Libora Duška se zvýšila rozšířením o vzpomínky dalších jedenácti respondentů. Zcela zásadní a inovativní bylo uveřejnění dvanáctidílného seriálu Tamary Novákové *Místo krávy psací stroj*, v němž se na příkladu Albeřic a Lysečin ukazuje historie Krkonoš ve 20. století, poprvé se zřetelem k dosídlení vsí, opuštěných odsouvaným německým etnikem. Začalo vydávání pomologického sloupku Ludmily Harčarikové a Josefa Kloutvora *Poklady starých zahrad*. Přemysl Kovářik nadále píše záchranářské příběhy v rubrice *Horská služba*. Aleš Suk připravil zimní cyklus *Lyže z hor* o regionálních výrobcích lyží. Jiří Dvořák připravil osmidílný cyklus *Naši laureáti* o nositelích Ceny ředitele Správy KRNAP a další články o osobnostech spjatých s Krkonošemi, resp. KRNAP. Na poslední stránce byly dřívější *Chalupy* Jiřího Loudy vystřídány reprodukcemi soch a maleb s krátkou anotací.

Kolektiv redakce pracuje v redukované sestavě čtyř pracovníků. Antonín Tichý kromě pravidelných historických příspěvků připravuje rejstřík článků, nedocenitelnou bibliografickou pomůcku měsíčně aktualizovanou na webu *krkonose.krnep.cz*. S dokumentací činnosti Správy KRNAP pomáhají publikačně i konzultacemi pracovníci Správy, především z oddělení Krkonošského muzea a odboru péče o národní park. Redakce výběrově přebírá tiskové zprávy Radka Drahného. Pokračuje dvoustránkový exkurs na Broumovsko. Obsah této dvoustrany je zajištěn ve spolupráci s CHKO Broumovsko, podobně jako do jizerské části hojně přispívají pracovníci CHKO Jizerské hory. Jizerskou část smluvně rediguje Pavel D. Vinklát.

Časopis obsahuje 52 stran včetně 4 stran tužší obálky. Tištěný náklad činil ± 4 000 výtisků. Na vydávání se druhým rokem smluvně podílí Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Tisk realizovala společnost Polygraf Turnov, předtiskovou přípravu zajistil její subdodavatel Gentiana Jilemnice. V prvním pololetí se uskutečnilo výběrové řízení na tisk časopisu č. 7/2012–6/2014, v němž zvítězila nabídka dosavadního dodavatele před čtyřmi dalšími uchazeči. Kmen předplatitelů se plynule obnovuje novými přihláškami předplatného. Cena výtisku byla 38 Kč, roční předplatné stálo 396 Kč. V závěru ročníku byli čtenáři upozorněni na zvýšení ceny, platící od ledna 2013, na 47 Kč za číslo a 492 Kč za předplatné.

Obsah odpovídá požadavkům *Státního programu EVVO, nařízení vlády č. 165/1991 Sb., kterým se zřizuje Krkonošský národní park a stanoví podmínky jeho ochrany, a zřizovací listiny Správy KRNAP* (předmětem hlavní činnosti Správy je mj. propagační a publikační činnost v oboru ochrany životního prostředí). Do čísla 8/2012 bylo vydávání časopisu předmětem podpory Státního fondu životního prostředí v rámci projektu z národních programů číslo 03111062. Při ukončení projektu byla uspořádána čtenářská anketa, jejíž výsledky přispěly k orientaci v přáních čtenářů.

Prunella 37/2012

Jiří Flousek

Nový, 37. ročník zpravodaje *Prunella*, vydávaný Oblastní ornitologickou sekcí při Správě KRNAP, přináší osm článků, zaměřených především na předměty ochrany v Ptačí oblasti Krkonoše:

- PETRILÁK L. & LOSÍK J.: Zimní monitoring tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) v Horní Malé Úpě
- ŠIMURDA J., FLOUSEK J., DUSÍK M. & VODNÁREK D.: Početnost datla černého (*Dryocopus martius*) v Krkonoších
- KAFKA P. & GRÚZ J.: Výsledky kroužkování čápa černého (*Ciconia nigra*) v oblasti Krkonoš
- GRÚZ J.: Výskyt a hnízdění čápů černých (*Ciconia nigra*) v oblasti Krkonoš a blízkém podhůří
- JASSO L.: Podzimní tah ptáků v Krkonoších v roce 2011
- Celkový počet okroužkovaných ptáků v oblasti Krkonoš v roce 2011
- Ornitologická pozorování v oblasti Krkonoš v roce 2011
- Pozorování dalších obratlovců v oblasti Krkonoš v roce 2011

Publikační a prezentační činnost pracovníků oddělení ochrany přírody

Flousek J. 2012: Sjezdové lyžování a ochrana přírody. In: Machar I. & Drobilová L. (eds): *Ochrana přírody a krajiny v České republice. Vybrané aktuální problémy a možnosti jejich řešení. Univ. Palackého Olomouc: 535, CD Případové studie: 299-309.*

Flousek J. 2012: Hnízdí ještě v Krkonoších čejky? *Krkonoše* 45, 5: 10.

Flousek J. 2012: Rok 2012 – rok budníčků zelených? <http://www.birdlife.cz/index.php?ID=2340>

Flousek J. 2012: Budníček zelený – krkonošský pták roku 2012. *Krkonoše* 45, 9: 20.

Flousek J. & Vaněk J. 2012: Zvířena Krkonoš. *Správa KRNAP, Vrchlabí: 1-32.*

Flousek J. & Volf O. 2012: Nechováme se k tetřívkoví macešsky? *Ochrana přírody* 67, 3: 17-20.

Reif J. & Flousek J. 2012: The role of species' ecological traits in climatically driven altitudinal range shifts of central European birds. *Oikos* 121, 7: 1053-1060.

Šimurda J., Flousek J., Dusík M. & Vodnárek D. 2012: Početnost datla černého (*Dryocopus martius*) v Krkonoších. *Prunella* 37: 11-17.

Jansa V: Experience with habitat restoration & management approaches in forests, Eurosite habitat restoration workshop, Špindlerův Mlýn 13. 6. 2012

Utinek D: Využití lesnické typologie v národních parcích ČR, část Užití lesnické typologie v KRNAP, O. Schwarz, V. Jansa, *Lesnická práce* 7/2012, str.38

Jansa V: Přírodě blízké hospodaření v lesích, seminář Setkání přátel permakultury, Praha, Toulcův dvůr, 1. 9. 2012

Schwarz O., Jansa V: Využití lesnické typologie v KRNAP, konference Rozvoj lesnické typologie a její využití v lesnické praxi, Těchov u Blanska 11. 9. – 12. 9. 2012

11. KONTAKTY, ADRESY

Správa Krkonošského národního parku Dobrovského 3 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 111 (ústředna)	Hlavní informační centrum náměstí Míru čp. 223 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 761, 499 421 474
Informační středisko a terénní služba 543 51 Špindlerův Mlýn tel.: 499 493 228	Informační středisko a terénní služba 512 46 Harrachov tel.: 481 529 118
Informační středisko a terénní služba 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 896 213	Krkonošské muzeum náměstí Míru 224 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 761, 499 421 474
Krkonošské muzeum Památník zapadlých vlastenců 512 47 Paseky nad Jizerou tel.: 481 523 609	Krkonošské muzeum Augustiniánský klášter 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 708
Expozice Šindelka 512 46 Harrachov tel.: 481 528 310	Krkonošské muzeum Zámek 1 514 01 Jilemnice tel.: 481 543 041
Útulek pro hendikepovaná zvířata Dobrovského 3 543 01 Vrchlabí tel.: 499 456 769	Územní pracoviště Harrachov 512 46 Harrachov 325 tel.: 481 528 105
Územní pracoviště Špindlerův Mlýn 543 51 Špindlerův Mlýn 275 tel.: 499 433 175	Územní pracoviště Černý Důl 543 44 Černý Důl 58 tel.: 499 440 420
Územní pracoviště Rezek 512 38 Vítkovice v Krkonoších 176 tel.: 481 582 723	Územní pracoviště Horní Maršov 542 26 Horní Maršov 111 tel.: 499 871 102
Územní pracoviště Pec pod Sněžkou 542 21 Pec pod Sněžkou 145 tel.: 499 896 214	

ROČENKA

Správy Krkonošského národního parku 2012

Připravil kolektiv autorů Správy KRNAP

Redakce: Mgr. Radek Drahný

Vydala: Správa KRNAP, Vrchlabí v roce 2013